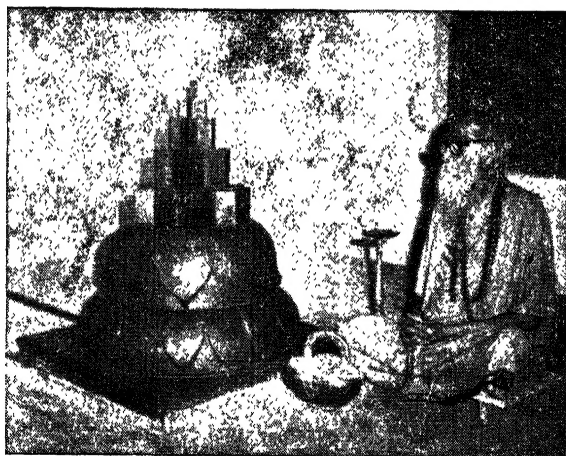

ఓం

శ్రీచక్రనవావరణ పూజా విధానము (శ్రీవిద్యాసపర్య)

యేనుగుమహాలాని శ్రీచక్రమేరువుతో గ్రంథకర్త

గ్రంథకర్త

పద్మశ్రీ శ్రీన్వామి ప్రణవానంద

F. R. G. S.,

బ్రహ్మశ్రీ విద్యా వాచాస్పతి

ఆంధ్ర కళా పరిషత్తు, హైదరాబాదు

(Govt. of A. P.)

విషయ సూచిక

	పుట
1. మందిర ప్రవేశము	1
2. అనన పూజ	"
3. తత్త్వాచమనము	"
4. దీపము	2
5. ప్రాణాయామము	"
6. దేశకాల సంస్మరణము	"
7. గురువందన	3
8. ఘంటాపూజా	4
9. దేహారక్ష	"
10. దిగ్బంధనము	"
11. గురుపాదుకామంత్రము	"
12. ఆనుజ్ఞ	5
13. లింగప్రాణ ప్రతిష్ఠ	6
14. కరన్యాసము	"
15. హృదయన్యాసము	7
16. వాగ్దేవతాన్యాసము	"
17. కామేశ్వరన్యాసము	8
18. మూలవిద్యాదిన్యాసము	9
19. లిమిత్వాది పంచపూజా	10

20.	వర్తని కలశస్థాపనము	11
21.	శంఖపూజ (సామాన్యార్ఘ్యము)	12
22.	అతర్వాగము	"
23.	ధ్యానము	13
24.	విశేషార్ఘ్యవిధి	15
	వహ్నికలాః	18
	సూర్యకలాః	10
	సోమకలాః	19
	చతుఃషష్ఠపచారపూజా	20
	అథమంగళారార్తకం	24
	లయాంగపూజా	28
	నిత్యాదేవీయజనమ్	"
	నవానరణ పూజా	31
	ప్రథమావరణమ్	32
	ద్వితీయావరణమ్	37
	తృతీయావరణమ్	40
	చురీయావరణమ్	43
	పంచమావరణమ్	46
	షష్ఠావరణమ్	48
	సప్తమావరణమ్	50
	అష్టమావరణమ్	52
	నవమావరణమ్	55
	షోడశ్యపాశకానామేవ	"

1.	ధూడః	56
2.	దీపం	57
3.	నై వేద్యం	58
4.	తాంబూలం	51
5.	బలిపాత్ర	"
6.	కులదీపః	63
7.	కర్పూర నీరాజనమ్	64
8.	మంత్రపుష్పమ్	65
9.	సువాసినీ పూజా	71
10.	సామయికపూజా	75
11.	పూజా సమర్పణ - దేవతోద్వాసనము	76
12.	శాంతి పాఠం	79
	విశేషర్ఘ్యోద్వాసనమ్	80
	సమాప్తం	
	పరిశిష్టము 1	
	డా॥ శ్రీ స్వామీజ్ఞానానందుల నంక్షిప్త జీవన చరిత్ర	81
	పరిశిష్టము 2	
	శ్రీ విద్యారణ్యస్వామి నంక్షిప్త జీవన చరిత్ర	96

శ్రీచక్రనవావరణ పూజావిధానము (శ్రీ విద్యాసంపర్య)

1. మందిర ప్రవేశము :

ఓం ఐం హ్రీంశ్రీం, ఐంక్లీం సౌః. క ఏ ఈ లహ్రీం హనక హలహ్రీం సకలహ్రీం, శ్రీలలితా మహాత్రిపురసుందరైశ్వర్యమః, అని మూడు సార్లు పఠించి, మందిరము (పూజాగృహము) యొక్క కుడివైపు గుమ్మపు కమ్మె మీదను, ఎడమవైపు కమ్మె మీదను, ద్వారబంధము పైనను పుష్పములు వేసి లోపలికి ప్రవేశించవలెను.

2. అసన పూజ :

“సౌః” అని పదిసార్లు పఠించి, భూమి మీద నీళ్లు-చల్లి, ఆక్షతలు వేసి దానిపైన అసనము వేసికాని, దానిపైన కూర్చుండ వలెను.

3. తత్త్వాచమనము :

౧. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఐం, క ఏ ఈలహ్రీం, ఆత్మ తత్త్వం శోధయామి స్వాహా; ౨. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, క్లీం, హనక హల హ్రీం విద్యా తత్త్వం శోధయామి స్వాహా; ౩. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, సౌః సకల హ్రీం శివతత్త్వం శోధయామి

స్వాహా; ఓం, ఐం, హ్రీం, శ్రీం, ఐం, క ఏ ఈఱ హ్రీం, క్లీం, హసకహలహ్రీం హౌః, సకలహ్రీం. సర్వతత్త్వం శోధ మామి స్వాహా; అని నాల్గు సార్లు అచమనము చేయవలెను.

4. దీపము :

శ్రీవక్ర పీఠమునకు కుడి భాగమున గలదపుష్పాక్షతలు వేసి తెల్లవత్తితో నేతి దీపమును, ఎడవపైపున ఎఱ్ఱవత్తితో నూనె దీపమును వెలిగించవలెను.

5. ప్రాణాయామము :

మూడు సార్లు ప్రాణాయామము చేయవలెను.

6.¹ దేశకాల సంస్కరణము : (సంతల్పము)

శుభే శోభనే మహారే. ఆద్య బ్రహ్మణః ద్వితీయ సరాధే. శ్వేతవరాహ కల్పే. వైవస్వత మవ్వంతరే. అష్టా వింశతీతమే. కలియుగే. ప్రథమ పాదే. జంబూద్వీపే. తారత వర్షే. భరత ఖండే. మేరోర్ధక్షిణ పార్శ్వే. శకాబ్దే అస్మిన్. వర్తమాన వ్యావహారిక ప్రథవాది షష్ఠి సంవత్సరాణాం మధ్యే.....నామ సంవత్సరే.....అయనే..... ఋతౌ.....మాసే.....పక్షే.....

1. 'క్రియాంశరం కాలా' రెండు వసుల మధ్యది 'కాలము' 'త్రవ్యాంశరం దేశా' రెండు వస్తువుల మధ్యది 'దేశము'.

శుభతిథి... .. వాసరి యుక్తాయాం, శుభయోగ, శుభ కరణ,
 సకల విశేషణ విశిష్టాయాం, అస్యాం, శుభతిథి ... .. నామ
 గోత్ర ..... మమోపాత్త సమస్త దురిత క్షయద్వారా,
 శ్రీ పరమేశ్వరీ ప్రీత్యర్థం, ఆస్మాకం క్షేమ స్థైర్య వీర్య
 విజయ ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామ మోక్ష
 చతుర్విధ పురుషార్థ ఫల సిద్ధ్యర్థం, సమస్త మంగళా వ్యాప్త్యర్థం
 సమస్త దురితోప శాంత్యర్థం, మమమోక్ష సామ్రాజ్య సిద్ధ్యర్థం,
 శ్రీరాజరాజేశ్వరీ లలితామహాత్రిపురసుందరీ ప్రీత్యర్థం, నవావరణ
 పూజాం కరిష్యే (అం అరామికతో కలశలోని నీటిని తాకవలెను.

7. గురువందన :

1. ¹⁾ అజ్ఞాన తిమిరాంధస్య జ్ఞానాంజన శలాకయా ।
 చక్షురున్మీలితం యేన తస్మై శ్రీ గురువే నమః ॥
2. అఖండ మండలాకారం, వ్యాప్తం యేన చరాచరమ్ ।
 తత్పదం దర్శితం యేన, తస్మై శ్రీ గురువే నమః ॥
3. మంగళం గురుదేవాయ మహావీర్యాయ గుణాత్మనే ।
 సర్వదేవ మహాత్మనే, గురురూపాయ మంగలమ్ ॥

---

1. అజ్ఞానమనుచీకటి చేత అంధుడైన వానికి, జ్ఞానమను కాటుకచీకటో
 ఏ గురువుచే నేత్రము తెరువబడినదో, అట్టిగురువునకు నమస్కారము.

2. ఏ సరమాత్మ చేత అఖండ మండలాకారమైన చరాచర ప్రపంచము
 వ్యాపించబడి యున్నదో, అట్టి పదము ఏ గురువుచే చూపించబడినదో అట్టి గురువు
 నకు నమస్కారము.

3. గొప్పదయన గుణములు గల యట్టి గురువునకు మంగళమగుగాక.
 సమస్త దేవతల కన్న మహావీర్యుడై వట్టి గురుస్వరూపునకు మంగళము (ఇక్కడ
 ఆ శ్రీ లలితా మహాత్రిపురసుందరీ భట్టారికయే, ఆ గురువుగా వెదకునని

8. ఘంటాపూజా :

“ఓం జయధ్వని మంత్ర మాతః స్వాహా. ఆగమార్థంతు
దేవానాం, గమనార్థంతు రాక్షసామ్” :

అని ఘంటకు గండమురాసి, అక్షతలు, పువ్వులు దానిపైన
వేసి, ఘంట వాయిచ వలెను.

9. దేహరక్షా :

“ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీమహాత్రిపురసుందరీ ఆత్మానం
రక్ష రక్ష” అని శరీరముపైన చేతిని మూడు సార్లు త్రిప్పవలెను.

10. దిగ్బంధనము :

“ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఓంనమో భగవతి జ్వాలామాలినీ,
దేవదేవి సర్వభూత సంహారకారికే జాతవేదసి జ్వలంతి జ్వల జ్వల
ప్రజ్వల ప్రజ్వల హ్రీం హ్రీం హ్రీం ర ర ర ర ర ర ర వత్
స్వాహా” ఇతి పఠితో వహ్ని ప్రాకారం విభావ్యం భూర్భువస్సు
వతో ఇతి దిగ్బంధనః.

11. గురుపాదుకామంత్ర :

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఐం క్లీం పాః హంసః శివః సోహం హ్రేచ్ఛాం
హంసశమల వరయూం హహ్వాః సహశమల వరయూం శ్లోః హంసః

శివః సోహం స్వరూప విరూపణ హేతవే శ్రీగురువేనమః
అముకానంద నాథ శ్రీ పాదుకాం పూజయామి నమః,

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లీం సౌః సోహం హంసః శివః హ్రేష్ఠం
హనక్షమల వరయూ హ్నాః సహక్షమల వరయూ స్తాః సోహం
హంసః శివః స్వచ్ఛ ప్రకాశ విమర్శ హేతవే శ్రీ పరమ గురువే
నమః అముకానందనాథ శ్రీ పాదుకాం పూజయామి నమః.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లీం సౌః హంసః శివః సోహం హంసః
హ్రేష్ఠం హనక్షమల వరయూ హ్నాః సహక్షమల వరయూ
స్తాః హంసః శివః సోహం హంసః స్వాత్మారామ పంజర విభీష
హేతవే శ్రీ పరమేష్ఠి గురువేనమః అముకానందనాథ శ్రీపాదుకాం
పూజయామి నమః.

12. అనుజ్ఞ

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లీం సౌః" నమస్త 1. ³ ప్రకట,
2. గుప్త, 3. గుప్తతర, 4. సంప్రదాయ, 5. కులో
త్తీర్ణ, 6. విగర్భ 7. రహస్య, 8. అతిరహస్య, 9. పరా-
సరాతిరహస్య యోగినీ దేవతాభ్యోనమః" అని శ్రీ చక్రము మీద
పుష్పాంజలి (దోసిలితో పువ్వులు) వెయ్యవలెను.

³. ఈ తొమ్మిదిన్నీ శ్రీచక్రములోని, నవ ఆవరణములు లేక చక్రముల యొక్క
యోగినీ గణముల యొక్క పేర్లు.

13. లఘు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ :

ఓం ఐ హ్రీం శ్రీం ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యం రం లం
వం శం షం సం హం. ఓం హంసః సోహం. సోహం హంసః
శివః. శ్రీ చక్రస్య ప్రాణా ఇహ ప్రాణాః.

ఓం ఐ హ్రీం శ్రీం ఓం హ్రీం క్రోం శ్రీచక్రస్య జీవ
ఇహ స్థితః. సర్వేంద్రియాణి వాక్ మనశ్చక్షుః శ్రోత్రజిహ్వ
ఘ్రాణా ఇహైవాగత్య అస్మిన్ చక్రే సుఖం చిరం తిష్ఠంతు స్వాహా.

14. కరన్యాసము :

1. ఓం ఐ హ్రీం శ్రీం ఐ క్లి సోః. ఆం. కం ఖం గం ఘం
జం. ఆం. అంగుష్ఠాభ్యాంనమః;
2. ఓం⁴. ఇం, చంఛం జం యం ఇం, ఈం, తర్జనీభ్యాం నమః;
3. ఓం⁴. ఉం, ఉం తు డు ఢం జం, ఊం, మధ్యమాభ్యాం
నమః;
4. ఓం⁴. ఏం, తం థం దందంనం, ఐం, ఆనామికాభ్యాంనమః;
5. ఓం⁴. ఓం, పంపం బంభం మం, ఔం, కనిష్ఠకాభ్యాంనమః;
6. ఓం⁴, ఆం, యం రం లం వం శం హం శు క్షం ఆః
కరతంకరపుష్పాభ్యాంనమః;

---

4. ఓం⁴ = ఓం ఐ హ్రీం శ్రీం ఐ క్లి సోః

6. ఓం⁷, ఆం, యం రం లం వం శం సం హం శం ఊం

అః, కరతలకరవృష్టాభ్యాంసమః.

15. హృదయాది వ్యాసము :

1. ఓం⁷, ఆం, కం ....జం ఆం హృదయాయనమః,
 2 ఓం⁷, ఇం, చం....ఇం ఈం శిరసే స్వాహా. 3 ఓం⁷, ఉం,
 టం . జం ఊం శిఖాయైవషట్, 4 ఓం⁷, ఏం కం....నం, ఐం,
 కవచాయ హం, 5 ఓం⁷, పం ... మం, ఔం, నేత్రత్ర
 యాయ వౌషట్, 6. ఓం⁷ ఆం, యం... శం ఊం, అస్త్రాయపట్
 భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః

16. వాగ్దేవతా వ్యాసము :

1. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఆం .. ....అః ర్భూలంవశినీ వాగ్దేవ
 తాయై నమః (శిరసి);

2. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, కం..... జం క్లిష్టాం కామేశ్వరీ
 వాగ్దేవ తాయై నమః (లలాటే);

3 ఓం ఐం హ్రీం, చం.... ...ఇం నీలం క్లిం 'మోదినీ వాగ్దేవ
 తాయై నమః (భూమధ్యే);

---

4. ఓం⁷ = ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లిం సౌః

4. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం. టం.....ణం య్లాం విమలా
వాగ్దేవతాయైనమః (కంఠే);
5. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం. తం ... నం జ్యేష్ఠిం అరుణా వాగ్దే
తాయైనమః (హృదయే);
6. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, వం ... మం ప్లూర్ణం జయనీ
వాగ్దేవతాయైనమః (నాభి);
7. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం యం..... వం ధ్రుమ్మం నర్వేక్వరీ
వాగ్దేవతాయైనమః (గుహ్యే);
8. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శం షం సంహంశం క్షంక్షిం కౌలిని
వాగ్దేవతాయైనమః (మూలాధారే).

17. కామేశ్వర్యాది న్యాసః

- 1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం. క ఏళం లహ్రీం. అగ్నిచక్రే,
కామగిరి పీఠే, మిత్రేశనాథ, వవయోని చక్రాత్మక ఆత్మ
తత్త్వ, సృష్టికృత్, జాగ్రద్దశాదిష్టాయక, ఐచ్ఛాశక్తి వాగవి
వాత్మక, వాగేశ్వరీ స్వరూప మహా కామేశ్వరీ, బ్రహ్మాత్మ
శక్తి, శ్రీ పాదుకాం పూజయామి నమః (మూలాధారే);
- 2) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, క్లిం, హనక హంహ్రీం, సూర్యచక్రే,
జాలందర పీఠే షష్ఠీశ నాథ, దశారద్వయ, చతుర్దశర
చక్రాత్మక, విద్యా తత్త్వ, స్థితి కృత్, స్వన్న దశాదిష్ఠి
యక జ్ఞానశక్తి, కామరాజాత్మక కామకళా స్వరూప, మహా

వజ్రేశ్వరీ, విష్ణ్వత్మ శక్తి, శ్రీపాదుకాం పూజయామి నమః
(అనాహతే);

3) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, సౌః, సకల హ్రీం సోమచక్రే, పూర్ణ
గిరిపీఠే ఉద్ధీశనాథ, అష్టదల షోడశదల చతురశ్ర చక్రాత్మక,
శివ తత్త్వ సంహారకృత్య సుషుప్తి దళాధిస్థాయక, క్రియా
శక్తి - శక్తిబీజాత్మక పరావర శక్తిస్వరూప మహా
భగమాలినీ, రుద్రాత్మ శక్తి శ్రీ పాదుకాం పూజయామి నమః
(అజ్ఞాయాం);

4) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఐం, క ఏ ఈ లహ్రీం, క్లిం హవక
లహ్రీం, సౌః సకలహ్రీం, పరబ్రహ్మచక్రే, మహోద్యాజ
పీఠే, చర్యానందనాథ సమన్త చక్రాత్మక, సపరివార,
పరమ తత్త్వ సృష్టిస్థితి సంహార కృత్య, తురీయ దళాధిస్థా
యకే; ఐచ్ఛా జ్ఞానక్రియా శాంతా శక్తి వాగ్భవ కామరాజ
శక్తి బీజాత్మక, పరమశక్తి స్వరూప శ్రీమహాత్రిపుర
సుందరీ, పరబ్రహ్మాత్మశక్తి, శ్రీపాదుకాం పూజయామి నమః
(బ్రహ్మరంద్రే).

18. మూల విద్యావ్యాసము :

1. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం కం, నమః (శిరసి); 2. ఓం
ఐం హ్రీం శ్రీం ఏం నమః (మూలాధారే); 3. ఓం ఐం హ్రీం
శ్రీం ఈం, నమః (హృదయే), 4. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం లం

- నమః (దక్షనేత్రే); 5. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రీం నమః (వామ
నేత్రే); 6. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హం, నమః (బ్రూమద్యే);
7. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సం, నమః (దక్షశోత్రే); 8. ఓం
ఐం హ్రీం శ్రీం కం నమః (వామశోత్రే); 9. ఓం ఐం హ్రీం
శ్రీం హం, నమః (బ్రూమే); 10. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం లం,
నమః (దక్షకుశే); 11. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రీం నమః
(బ్రూమకుశే); 12. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సం, నమః (సృష్టే);
13. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, కం నమః (దక్షజానుని-కుడి మోకాడు);
14. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం లం, నమః (వామ జానుని;
ఎడమ మోకాడు);
15. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రీం, నమః (నాభా).

19. లమిత్యాది పంచపూజ :

1. లం, సృష్టి తత్వాత్మికాయై శ్రీలలితా మహాత్రిపురసుందరీ
దేవ్యై, కనిష్ఠకాణ్డ్యం గంధం పరికల్పయామి నమః;
2. హం, ఆకాశ తత్వాత్మికాయై శ్రీలలితా మహాత్రిపురసుందరీ
దేవ్యై, అంగుష్ఠాణ్డ్యం పుష్పం పరికల్పయామి నమః;
3. యం, వాయు తత్వాత్మికాయై శ్రీలలితా మహాత్రిపుర-
సుందరీ దేవ్యై తర్జనీభ్యాం ధూపం పరికల్పయామి నమః;
4. రం, తేజో తత్వాత్మికాయై శ్రీలలితా మహాత్రిపురసుందరీ
దేవ్యై మధ్యమాణ్డ్యం దీపం పరికల్పయామి నమః.

5. వం. అపొత త్వాత్మికాయై శ్రీలలితామహాత్రిపురసుందరీ
దేవ్యై అనామికాభ్యాం అమృత నైవేద్యం. తాంబూల,
కర్పూర నీరాశనాది, సర్వోపచారాన్ కల్పయామి నమః;
6. వం. సత్వ త త్వాత్మికాయై శ్రీలలితామహాత్రిపుర సుందరీ
దేవ్యై కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం తాంబూలాది సర్వోపచారాన్
కల్పయామి నమః.

20. వర్ధనీ కలశ స్థాపనము :

హుళి తేయవాని ఎదుట, కొద్దిగా ఎడను వైపున, భూమిపై
నీటితో ఒక త్రికోణమును గీసి దానిపై ఒక స్మృత్యమును,
దానిపై ఒక చతురస్రమును గీసి, దాని మీద పుష్పములను
అక్షతలను వేసి దాని మీద నీళ్ళ చెంబుట మూడు ప్రక్కల
గంధం, అక్షతలు కుంకుమ పువ్వులు అద్ది లోపల ఒక
పువ్వు వేసి, ఆ కలశము దాని మీద పెట్టి, కలశపై చెయ్యి
పెట్టి అగ్నిమండలాయనము, ఆదిత్యమండలాయనము, సోమ
మండలాయనము; కలశస్యమఖేష్ఠ్యః, కలశే దుద్రః సమా
శ్రితః, మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మ, మధ్యేమాల్య గణాః స్మృతాః॥
కక్యోతు సాగరాః సర్వే సప్త ద్వీపా వసుండరాః ఋగ్వేదోఽథ
యజుర్వేద స్సామవేదో హ్యధత్వణః॥ అంగైశ్చ సహితా సర్వే

కలకాంబు సమాశ్రితాః॥ బ్రహ్మాండోదర తీర్థాని కంఠైః,
 సృష్టానితే రవే. తేన సత్యేన దేవ తీర్థం దేహి దివాకర, గంగే
 చ యమునే చైవ గోదావరీ, కృష్ణా, నరస్వతీ, సర్మదే సింధు
 కావేరీ జలేఽస్మిన్ సన్నిధింకురు॥ సర్వేసముద్రాః సరితః తీర్థాని
 చ సదా హ్రదాః, ఆయాంతు దేవీ పూజార్థం దురితక్షయ కారకాః॥
 ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అని మంత్రించి, ఆ నీటిని పువ్వుతోతీసి
 పూజా ద్రవ్యముల మీదను, తన తల మీదను చల్లుకొనవలెను.

21. శంఖపూజ (సామాన్యార్ఘ్యం) :

శంఖమున్నచో వర్ధనీ కలశకు కుడి ప్రక్కను, భూమి
 మీద ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, అని వర్ధనీ కలశలోని నీటితో ముందు
 “విశేషార్ఘ్య” శీర్షిక క్రింద వర్ణించిన యంత్రమును ఇక్కడ వేసి,
 దాని మీద అక్షతలు వేసి, దానిమీద శంఖమును పెట్టవలెను.

అగ్నిమండలాయ నమః సూర్యమండలాయ నమః, చంద్ర
 మండలాయనమః, అని మంత్రించి కలశలోని నీళ్లను ఉద్ధరిణితో
 శంఖమును పూరించవలెను, తరువాత పువ్వుతో ఆ నీటిని పూజా
 ద్రవ్యముల మీదను, తన తల మీదను చల్లుకొనవలెను.

22. అంతర్వాగము :

కుండలిన్యధిష్ఠితం చిదగ్ని మండలాయనమః, ఇతి
 మనసా సంపూజ్య (మానసికముగ పూజింపవలెను).

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం పుణ్యం జుహోమి స్వాహా,
 ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం పాపం జుహోమి స్వాహా,
 ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం కృత్యం జుహోమి స్వాహా,
 ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అకృత్యం జుహోమి స్వాహా,
 ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సంకల్పం జుహోమి స్వాహా,
 ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం వికల్పం జుహోమి స్వాహా,
 ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ధర్మం జుహోమి స్వాహా,
 ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అధర్మం జుహోమి స్వాహా,
 ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అధర్మం జుహోమి వాషట్

23. ధ్యానము

‘అథ్య దేవ్యా ప్రేరిత మావసః నన్ పునః ప్రకృతి
 మాలంబ్య, తేజో రూపేణ పరిణతాం వరమశివ జ్యోతి రతిన్న

1. ఇప్పుడు, దేవి చేత ప్రేరణ చేయబడిన మనస్సు గలవాడవై తిరిగి
 (ప్రకృతి) స్వభావమును ఆధారముగా చేసుకొని, తేజోరూపముగా పరిణమించి
 నట్టిన్ని, వరచితి తేజస్సు కంటె భేదముకాని ప్రకాశస్వరూపిణి అయినట్లునట్టిన్ని,
 అకాశాదిః పంచస్త భూతములకు కారణ స్వరూపిణి అయినట్టిన్ని, పంచవ్రతులు
 ప్రకాశింపజేయునట్టిదియు, తన ఆత్మకంటె భేదము కావెదియునగు వరమందితివి,
 నును మ్న మార్గ ద్వారమున ఊర్ధ్వముగా లేవ దీని, భేదింపబడిన బ్రహ్మకల్పమందు
 ప్రకాశించుదుః స్వభావమైన సహస్రార కణులమందు నిలిసి, బాహ్యకల్పము
 ద్వారమున వెలువలకు నిర్మించిన వరచితిని, త్రివిధ ముద్రచేత అలంకృతమైన
 శిఖండము కలిగినట్టి పుష్ప గత్ఫమైనట్టి దోసిలియందు తీసికొనివచ్చి, ఓం ఐం హ్రీం
 శ్రీం సాః అనుమంత్రముచేత అతితాదేవికి, అమృతః చైతన్య రూపము కల్పించి,
 ననునగ్గరించి, యీ క్రింది విధముగ ధ్యానించుచున్నాను.

ప్రకాశాత్మికం వియదాది విశ్వకారణం సర్వావభాసికం, స్వాత్మా
 లిన్నాం, పరచింతం, సుషుమ్నా వధేన ఉద్గమ్య వినిర్భిన్న విధిబిల
 విలసదమల దళశతదల కమలాత్ వహన్నాసా పుటేన నిర్గతాం
 త్రిఖండా ముద్రా మండిత శిఖండే, కుసుమగర్భితే, అంజలే సమా
 నీయ, ఓం ఐం హ్రీం శ్రీ సౌః శ్రీలలితాయాం అమృత చైతన్య
 కూర్తిం కల్పయామినమః.

° ఇతికోదండ పుష్పేషు పాశాంకుశ చతుర్భుజామ్!

సర్వదేవ మయీ మంబాః సర్వసౌభాగ్య సుందరీమ్||

సర్వతీర్థ మయీందివ్యాం సర్వకామ ప్రపూరిణీమ్!

1. 1. దైతకు విల్లా, పుష్ప బాణములు, పాశము, అంకుశము కలిగినట్టి
 నాలుగు భుజములు కలదియు, సమస్త దేవతా స్వరూపిణీయు, నమస్త
 సౌభాగ్యములు కలదియు అయినట్టి తల్లిని, 2. నమస్త తీర్థముల స్వరూపము
 అయినట్టియు, సర్వదేవతా స్వరూపిణీ అయినట్టియు, సమస్తమైన కోరికలను
 పూర్తి చేయనట్టిదియు, సర్వమంత్ర స్వరూపమై నట్టిదియు, నిత్యమైనదియు,
 సమస్త అగమముల యందును విజ్ఞానమైనట్టియు, 3. వత్స కేత్ర స్వరూపిణీయు
 నమస్త విద్యలయొక్క స్వరూప మైనట్టిదియు, అయిన శివ స్వరూపిణీ అయినట్టిదియు
 4. సత్య శాస్త్ర స్వరూపిణీయు, నిత్యమైనదియు, సమస్త అగమముల చేతను నమస్క
 రించబడినదియు, సర్వం ఆత్మయ మయమయినట్టి దేవిని సమస్త గృహాశ్రమ
 యంతుడు నమస్త గుర్తుకుందును పూజించబడునదియు, 5. సర్వానంద మైనదియు,
 జ్ఞానగుహాయందు తెలుసుకొన బడునదియు, సగు వరమస్థితియు అని, ఈ
 వేదారముగా ఆ సర్వజ్ఞానంద స్వరూపిణీ యైన తల్లిని శ్రీ శివైన విధముగా
 ద్రావించ వలెను.

సర్వ మంత్రమయీం నిత్యం సర్వాగమ విశారదామ్॥2
 సర్వ క్షేత్రమయీం కేవలీం సర్వ విద్యామయీం శివామ్,
 సర్వ యాగమయీం విద్యాం వర్వదేవ స్వరూపిణీమ్॥ 3॥
 సర్వ శాస్త్రమయీం నిత్యం సర్వాగమ వచస్కృతామ్॥
 సర్వాన్నాయ మయీందేవీం సర్వాయతన సేవితామ్॥4॥
 శర్వానంద మయీం జ్ఞాన గహ్వరాం సంపదం సరామ్,
 ఏవం ద్యాయేత్పరా మఃఖాం నచ్చిదానంద రూపిణీమ్॥5॥

24. విషాక్షేర్ఘ్న విధి :

సామాన్యార్ఘ్యోద కేన తద్దక్షిణతః చిందు త్రికోణ
 షట్కోణ వృత్త చతురశ్రాత్మకం మండలం విలిఖ్య
 విందో సాను స్వారం తురీయస్వరం విలిఖ్య ;
 (అథ) ఓం ఐం హీం శ్రీం అస్త్రాయపట్-ఇతి ఆధారం ప్రక్షేళ్య
 ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐంకర్ అం అగ్నిమండలాయ ధర్మప్రద
 దశకళాత్మనే శ్రీ మహాత్రిపురసుందర్యా విశేషార్ఘ్యస్య పాత్రా
 దారాయనమః.- (ఇతి ఆధారం సంస్థాప్య) ఓం అగ్నిం దూతం
 వృణో మహేహోతారం విశ్వవేదనం । అన్యాయజ్ఞస్య సుక్రతుమ్ ।

కాం రీం రూం రైం రౌం రిః రమలవరయూం అగ్ని
 మండలాయనమః ఇతి అగ్నిమండలం విభావ్యదశవహ్నికలాః
 పూజయేత్ । యథా :-

- 1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం యం ధూమార్చిష్కలామై నమః
ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం షం సుశ్రీకలామై నమః
- 2) " రం ఊష్మార్చిష్కలామై నమః
ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం షం సురుపాకలామై నమః
- 3) " లం జ్వలివీ అర్చిష్కలామై నమః
ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హం కపిలామై నమః
- 4) " వం జ్వాలినీ అర్చిష్కలామై నమః
ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శం హవ్యవాహినై నమః
- 5) " శం విస్ఫులింగినీ అర్చిష్కలామై నమః
ఓం ఐం హీం శ్రీం డం కవ్యవాహినీకలామై నమః

తతః (అప్పుడు) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అస్త్రాయపత్ - ఇతి
అప్రయంత్రేణ విశేషార్ఘ్య పాత్రం ప్రక్షల్యః ఈ అప్రయంత్ర
ముతో విశేషార్ఘ్య పాత్రాను కడిగి;

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం క్లీం హరి ఉం సూర్యమండలాయ
అర్ఘవద ద్వాదశ కలాత్మనే శ్రీ మహాత్రిపురసుందర్యా విశే
షార్ఘ్య పాత్రాయ నమః ఇతి (అని) ఆధారోపరిసంస్థాప్య॥
విశేషార్ఘ్య పాత్రము దాని పీఠము మీద స్థాపనచేసి ఓం ఐం
హ్రీం సోః నమః సోమ మండలాయ కామప్రద షోడశ
కలాత్మనే, శ్రీ మహాత్రిపురసుందర్యా విశేషార్ఘ్య మృతాయ
నమః ॥

ఈ ప్రకారముగా తత్త్వముద్ర (బొటనవ్రేలు అనామికతో చేర్చి)తో అల్లం ముక్కు గుచ్చిన పుడకను పట్టుకొని దానిమీద కొబ్బరి నీటిని కాని, సాధారణ నీటిలో పంచదార వేసి అందు ఏదైన పన్నీటిలాంటి నుగంధ ద్రవ్యమును కలిపి ఆ నీటివిగాని, అల్లం ముక్కును విశేషర్హ్య పాత్రపై పట్టుకొని ఉంచి, ఆ నీటిని దీనిమీద పోయవలెను.

అకారాదిక్షకారాంతం, క్షకారాది అకారాంతం

(అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఋ ౠ ఌ ఔ అం అః
క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ఝ ఞ ట ఠ డ ఢ ణ త థ ద ధ న
ప ఫ బ భ మ య ర ల వ శ ష స హ శ క్ష, క్ష క హ న
ష శ వ ల ర య మ భ బ ఫ ప న ధ ద థ త ణ ఢ డ
ఠ ట ఞ య జ ఛ చ మ గ ఖ క అః అం ఔ ఓ ఐ ఏ ఌ
ౠ ౡ ౢ ౣ ౤ ౥ ౦ ౧ ౨ ౩) మాతృకలతో అర్పించిన
అమృతంతో అప్పుడు దానిలో అక్షర గంభములతో కూడుకొనిన
పుష్పమును వేయవలెను.

ఈ క్రింది అగ్ని సూర్య చంద్ర కళలతో విశేషార్హ్య పాత్రలో
కొబ్బరి నీటిని నింపవలెను.

వ హ్ని క లాః

- 1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం యం ధూమార్పిషే నమః ఓం
- 2) " " రం ఊషాయై "

3)	ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం	లం జ్వలిన్యై	నమః ఓం
4)	"	వం జ్వలిన్యై	"
5)	"	శం విష్ణులింగిన్యై	"
6)	ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం	షం నుశ్రియై	నమః
7)	"	సం నురూపాయై	"
8)	"	హం కపిలాయై	"
9)	"	శం హవ్యవాహిన్యై	"
10)	ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం	క్షం కవ్యవాహిన్యై	"

సూ ర్య క లాః

1)	ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం	కంభం తపిన్యై	నమః ఓం
2)		భంబం తాపిన్యై	
3)		గంభం ధూమాన్యై	
4)		ఘంభం మరీచ్యై	
5)		జంభం జ్వలిన్యై	
6)		చంభం రుచ్యై	
7)		ఛంభం సుషుమ్నాయై	
8)		జంభం భోగదాయై	
9)	ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం	ఝంభం విశ్వాన్యై	నమః
10)		ఞంభం బోధిన్యై	

- 11) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఆం ధం దాశిజ్యైః   నమః ఓం
12)   "   రం ధం శమామ్యైః

సూచికలు:

1)	ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం	అం ఆమృతాయై	నమః ఓం
2)	"	అం మానదాయై	
3)	"	ఇం పూషాయై	
4)	"	ఈం తుష్ట్యై	
5)	"	ఉం పృష్ట్యై	
6)	"	ఊం రత్నై	
7)	"	ఋం ధృత్నై	
8)	"	ౠం శశిన్యై	
9)	"	అం చంద్రికాయై	
10)	ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం	అం కాత్మ్యై	
11)	"	ఏం జ్యోతస్యై	
12)	"	ఐం శ్రీయై	
13)	"	ఓం ప్రీత్యై	
14)	"	ఔం అంగదాయై	
15)	"	అం పూర్ణాయై	
16)	ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం	అం పూర్ణామృతాయై	

చతుఃషష్ఠ్య పచార పూజా

అథ శ్రీ పరదేవతాయాః చతుఃషష్ఠ్య పచారానాచరేత్.

తేష్వకక్తానాం భావనయా సామాన్యార్ఘ్యోదకాత్

కించిదంబాచరణాంబుజే అర్పణ బుద్ధ్యా పాత్రాం తరేనిక్షిపేత్.

పుష్పాక్షతాన్వాఽర్పయేత్॥

1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీలలితాయైపాద్యం

కల్పయామినమః ఓం

2) " అభరణావరోఽణం "

3) " సుగంధకైలాభ్యగం "

4) " మజ్జనకాలావ్రేషేకనం "

5) " మజ్జనకాలామణిపీఠోపవేషనం "

6) " దివ్యస్నానీయోద్వర్తనం "

7) " ఉష్ణోదకస్నానం "

8) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీలలితాయై కనక కలశచ్యుత

నకల తీర్థాభిషేకం, కల్పయామినమః ఓం

9) " ధౌతవస్త్రపరిమార్జనం

10) " అరుణదుకూల పరిధానం

(ఎఱ్ఱ బట్ట)

11) అరుణకుచోత్తరీయం

(ఎఱ్ఱ రవికో)

- 12) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఆరేప మంటప ప్రవేశనం
కల్పయామి నమః ఓం
- 13) " ఆరేప మండపమణి
పీఠోపవేశనం "
- 14) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీ లలితాయై చందనాగరు కుంకుమ
మృగ మద కర్పూర కస్తూరీ గోరోచ
నాది దివ్యగంధ సర్వాంగీణ విలేపనం
కల్పయామి నమః ఓం
- 15) " కేకభారస్యకాలాగరు ధూపం "
- 16) " మల్లికామాలతీ జాతీ చంపకాశోకశత
పత్ర పూగకుహళీ పున్నాగ కల్పార
ముఖ్యనర్వర్తు కుసుమాలాః
కల్పయామి నమః ఓం
(ఆ యాముకుపురిలో దొంకు పూరితో
గుచ్చినపూరిదండ)కల్పయామినమ. ఓం
- 17) " భూషణ మంటప ప్రవేశనం కల్ప
యామి నమః ఓం
- 18) " భూషణ మంటప మణి
పీఠోపవేశనం "
- 19) " నవమణి మకుటం (నవరత్నాలతో
చేసిన కిరీటం) కల్పయామి నమఃఓం

20) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం చంద్రకళం చంద్రవంక

కల్పయామి నమః ఓం

21) " సీమంక సిందూరం "

22) తిలక రత్నం "

23) కాలాంజనం (కాటుక) "

24) పాశీయుగళం కర్ణ భూషణం "

25) మణికుండల యుగళం "

26) నాసాధరణం (అద్దతాన) "

27) అధరయావళం (పెదవులకు
రానేరంగు) "

28) ప్రథమ భూషణం
(మాంగల్య సూత్రం) "

29) కనక చింతాకం "

30) పదకం "

మహాపదకం "

32) ముక్తావళి (ముత్యాలహారం)

కల్పయామి " ఓం

ఏకావళి " "

43) శ్రీలితామైవన్నవీరం(దువ్వెన) "

35) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం కేయూర యుగళ దండ

కడియాలు చతుష్టయం

కల్పయామి వచుః ఓం

36) " వలయావళిం (గాజులు) "

37) " ఊర్మికావళిం (ఉంగరాలు) "

38) " కాచీదామ (వడ్డాణం) "

39) " కటిసూత్రం (మొలతాడు) "

40) " సౌభాగ్యాభరణం (కుత్తిగంటు) "

41) " పాద కటకం (కడియం) "

42) .. రత్న మాపురం (అందెలు) ..

43) .. పాదాంగుళీయకం (కారిసుట్లు) ..

44) .. ఏక కరేపాళం (ఒక చేతిలో
పాళం మరొకచేతిలో అంతుకం)

కల్పయామి వచుః ఓం

45) .. అన్యకరేఖాక్షకం ..

46) .. ఇతర కరేవుంద్రేక్షిచానం
(చెఱుకుచెట్టు విల్లు) ..

47) .. ఆపకరేవున్న బాబావ్ (ఇంకో
చేతులో పున్న బాణం) "

48) .. శ్రీమన్మాత్యక పాదుకే ..

- 49) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం స్వనమాన వేషాభి రావరణ
దేవతాభిఃసహ మహా చక్రాది
రోహణం కల్పయామినమః ఓం
- 50) .. కామేశ్వరాంక వర్వం కోస
వేశనం ..
- 51) .. అమృతాసవపషకం ..
- 52) .. ఆచమనీయం ..
- 53) .. కర్పూర వీటికాం ..
- 54) .. ఆనందోల్లాస విలాస హాసం
(చిరునవ్వు) కల్పయామి నమః ఓం

అభయంగళారాత్రికం :- కలధౌతాది భౌజనే శుంకుమా చంద
నాది లిఖిత స్యాష్ట షట్పుతుర్దశాద్యన్య తమన్య కమలన్య చంద్రా
కార చరుగోళ కవత్యాం చణక ముద్గజుషివాకర్ణి కాయాందశేషుచ
సయః శర్కలాపిందీ కృతయవ గోధూమాది పిష్టో పాదాన కాని
త్రికోణ శిరస్కదమర్వా కృతీని చతురంగు శోత్సేదానిఘ్నత.
పాచితాని నవనస్త పంచాన్యత మనంఖ్యాని దీప సాత్రాణి
విదాయతేషు గోఘృతం వ్రత్యేకం కర్ష ప్రమీకం అపూర్వ
కర్పూర గర్భితాం వర్తికాం హ్నల్లేఖయా వ్రజ్వాల్వని —

అథ మంగళార్తార్తికం, పిమ్మట మంగళహారతి :-

కలదౌతాది భాజనే=మనోహరము, స్వచ్ఛము అయిన పాత్రయందు,
 కుంకుమా చందనాది లిఖితస్య=కుంకుమ గంధాదులతో అద్దబడిన
 అష్ట, షట్, చతుర్దశాద్యన్యతమస్య=ఎనిమిది, ఆరు, నాలుగు గాని
 దళములు కల, కమలస్య=పద్మముయొక్క, చంద్రాకార చరుగో
 శకవత్సాం=చంద్రాకారముగ పిండితో చేసిన గోశకములు కల
 చణకముద్గజాపివా=సెనగ, పెసర కలిగిన, కత్తికాయాం=మధ్య
 భాగమున, దశేషుచ=దళముల యందును, శర్కరా=పిండి
 కృతయవ-గోధూమాది పిష్టిపాదావకాని=పంచదార కలిపిన గోధు
 మలయొక్క యవలయొక్క పిండితో చేసినవి, త్రికోణ శిరస్క
 డమర్వా కృతీని=త్రికోణము పైనగల డమరు ఆకారములైన,
 చతురంగు శోత్సేదాని=నాల్గు అంగుళములుకలవి, పుతపాచితాని=
 నేతితో వండినవి, నవ-నవ్వు-పంచాన్యతమసంఖ్యాని=తొమ్మిది,
 ఏడు, ఐదు-గాని సంఖ్యలో ఉన్న, దీపపాత్రాణి=దీపపాత్రలు,
 లేక గురువులు విధాయా=ఉంచి, తేషు=వానిలో, గోఘృతం=కర్ష
 ప్రమాణముగా, ఆపూర్య=పూరించి, కర్పూరగర్భితాం = కర్పూ
 రగర్భంలోకల, వర్తికాం=వర్తిని, హృల్లేఖయా=హృదయలేఖచే
 ప్రక్షాల్య= వెలిగించి;

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీః హ్రీం గ్లూం స్లూం మ్లూం ప్లూం
 స్లూం హ్రీం శ్రీం - ఇతి నవాక్షర్యా రత్నేశ్వరీ విద్యయా అథి
 మంత్ర్య చక్రముద్రాం ప్రదర్శ్యమూలేనాభ్యర్చ్య—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం జగద్వని మంత్రమాతః స్వాహా॥
ఇతి మంత్ర పూర్వక గంధాక్షతాదినా ఘంటాం సంఘాట్యతాం వాద
యన్ జానుచుంభిత భూతలః తత్పాత్రం అమస్తక ముద్భృత్య—

55) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీ లలితాయై మంగళార్చికః
కల్పయామినమః సమస్త చక్ర చక్రీయుతే దేవినవాత్మికే
ఆర్చికమీదం తుభ్యం గృహం మమ వద్ధయే॥

ఇతి సవ వారం శ్రీ దేవ్యా ఆ చూడం ఆచతాబ్జం పరి
భ్రామ్య దక్షిణే స్థాపయేత్॥

56) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం లలితాయై చక్రం కల్పయామినమః ఓం

57) " చామరయుగళం "

58) " దర్పణం (అద్దం) "

59) " తాళవృంతం (నిసనకట్ట)

60) " గంధం "

61) " పుష్పం "

62) " ధూపం "

63) " దీపం "

64) ఆథనై వేద్యమ్ :- దేవ్యాః పురతః వ్యవక్షిణే చ చతుర్విక్రమం
దలం విర్మాయ తత్త్రి ఆధారోపరినై వేద్యం నిధాయ, మూలేన
ప్రోక్ష్య "వం" అమృతీకృత్యమూలేన త్రివారిం ఆభిమంత్య
అపోశనందత్వా—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం లలితాయై నైవేద్యం కల్పయామి
నమః॥ ఓం, ఆథ శ్రీ లలితాయై పానీయం, ఉత్తరాపోశనం,
హస్తపరిక్షలనం గంధూషం ఆచమనీయం, తాంబూలం చ
కల్పయేత్ ।—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లూం సః క్రోం
హ్రేస్విం హ్రౌః ఐం—

ఇతి నర్వసంక్షోభిజ్ఞ్యాది నవముద్రాః పరిదర్శయేత్ ,
పోడత్యుపాస కాస్త్ర - హ్రేం స్క్విలం శ్రవ్వాః ఇతి —
త్రిబంధామపి పరిదర్శయేయుః॥

ఓం తిత్తురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహిత
న్నోరుదగ్రిః ప్రచోదయాత్, పరమేశ్వరాయనమః మంత్రపుష్పం
సమర్పయామి, పరిదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి, సమస్త
రాజోపచారదేవో పచారాన్ అనయా పూజయాథగవాన్ సర్వదేవా
త్మకః సాంబ, పరమేశ్వరః సుప్రీతః సుప్రసన్నోభవతు॥

అభీష్టసిద్ధిం మేదేహి శరణాగతవత్సరే

.తక్త్వా సమర్పయే తుభ్యం చతురాయతనార్చనమ్॥

ఇతి సామాన్యార్హ్యోదతేన దేవ్యానా మహాస్తే పూజాం సమర్పయేత్॥

లయాంగ పూజా

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, మూలం, శ్రీ లలితామహాత్రిపుర
సుందరీ (వరమ భట్టారికా)

శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం, ఇతి
బిందౌ దేవీం త్రిసంతర్పయేత్.

నిత్యాదేవీ యజనమ్

1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఆః కపళలహ్రీం హసకలహ్రీం
సకలహ్రీం ఆః శ్రీ లలితా మహానిత్యా శ్రీ పాదుకాం

పూజయామి తర్పయామినమః ఓం, అని బిందువు నందు
మహానిత్యను మూడుసార్లు పూజింపవలెను.

తతో మధ్య త్రికోణస్య దక్షిణరేఖాయాం వారుణ్యాద్యాగ్నే
యాంతం క్రమేణ "అం ఆం ఇం ఈం ఉం" ఇతి,

పూర్వరేఖాయాం ఆగ్నేయాదీశానాంతం ఊం ఋం
బూం ౠం ఇతి, ఉత్తరరేఖాయాం ఈశానాదివారుణ్యం

తం ఏం ఐం ఓం ఔం అం ఇతి, సంచపంచ స్వరాన్ విభావ్య.
తేసువామావర్తేన కామేశ్వర్వాది నిత్యాయజేత్. బిందౌ షోడశం
స్వరం (అం....ఆః) విచింత్య మహానిత్యాం యజేత్; అప్పుడు
మధ్య త్రికోణము యొక్క దక్షిణ రేఖ యందు వాయవ్య

కోణము మొదలు ఆగ్నేయ కోణము వరకు వరుసగా “అం అం ఇం ఈం ఉం” అనిన్నీ తూర్పురేఖయందు ఆగ్నేయ కోణము మొదలు ఈశాన్య కోణము ఆఖరు వరకు ఊం ఋం ౠం ౡం ౢం ఇతి అనిన్నీ, ఉత్తర రేఖ మీదను, ఈశాన్య కోణము వరకు ఏం ఐం ఓం ఔం అం అనిన్నీ, ఐదు-ఐదు అచ్చులను భావించి వాటి మధ్య అప్రదక్షిణముగా కామేశ్వరి మొదలు షోడశ నిత్యలను పూజింపవలెను. బిందువుయందు పదహారు మహా నిత్యలను ఈ క్రింది ప్రకారము పూజింపవలెను.

- 1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అం. ఐం నకల శ్రీం నిత్యాక్లిన్నే మదద్రవే సాః అం కామేశ్వరీనిత్యా శ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం;
- 2) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం భగేశ్వరి ఐం జ్ఞాం జం జ్ఞాం భేం జ్ఞాం మోం జ్ఞాం హేం జ్ఞాం హేం క్లిన్నే సర్వాణి భగా నిమే వశమానయ శ్రీం హరభేంహ్రీం అం భగమాలివీ నిత్యా శ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం;
- 3) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఇం ఓం హ్రీం నిత్యాక్లిన్నే మదద్రవే స్వాహా ఇం నిత్యాక్లిన్నానిత్యా శ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం;
- 4) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఈ ఓం క్రోం ఛ్రోం క్రౌం ధ్రూం ఛ్రౌం స్వాహా ఈం భేమండానిత్యా శ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం;

- 5) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఉం ఓం హ్రీం వహ్నివాసిన్యైనమః
ఉం వహ్నివాసినిత్యా శ్రీపాదుకాం పూజయామి
తర్పయామినమః ఓం;
- 6) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఉం హ్రీం క్లిన్నే ఐం క్రోం నిత్య
మదద్రవే హ్రీం ఉం మహావజ్రేశ్వరీనిత్యా శ్రీపాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం;
- 7) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఋం హ్రీం శివదూత్యై నమః ఋం
శివదూతేనిత్యా శ్రీపాదుకాం పూజయామి
తర్పయామినమః ఓం;
- 8) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఋం ఓం హ్రీం హుభే చ చేక్షః
త్రీ హుం క్షీం హ్రీం ఫట్ ఋం త్వరితానిత్యా
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం;
- 9) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఋం ఐం క్లిస్సౌః ఋం కులసుందరీ నిత్యా
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం;
- 10) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఋం హైర్జ్జి హీర్జ్జి
హౌర్జ్జిః ఋం నిత్యా శ్రీ పాదుకాం పూజయామి
తర్పయామినమః ఓం;
- 11) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఏం హ్రీం ప్రేంసూం క్రోం ఆం క్లిం
ఐం ఋం నిత్య మదద్రవే హుం ప్రేంహ్రీం ఏం నీలవతా
నిత్యా శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం;

- 12) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం భూమ్మి ఐం విజయా నిత్యా శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం;
- 13) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఓం స్వాంఓం నర్వమంగలా నిత్యా శ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం;
- 14) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఓం నమోభగవతి జ్వాలా మాలిని దేవదేవి నర్వభూత సంహారకారికే జాత వేదసి జ్వలంతి జ్వలజ్వలప్రజ్వల ప్రజ్వల హ్రం హ్రీం హ్రం రరరరరరర హం పట్స్వాహ ఓం జ్వాలామాలినీ నిత్యా శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం;
- 15) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అం చ్చౌం అం చిత్రా నిత్యా శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం;
- 16) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఆః పంచదశీ, ఆః లలితామహానిత్యా శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం;

నవావరణి పూజా

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం నమఃస్మయే, పరేదేవి పరామృత
రుచిప్రియే అనుజ్ఞాం శ్రీపురే దేహి, పరివారార్చనాయమే॥
ఓ మహాశ్రీపురనుందరీదేవి పరివార అర్చన చేయుటకు అజ్ఞను
అనుగ్రహింపుము.

ప్రథమావరణమ్

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అం ఆం సాః త్రైలోక్య మోహన
చక్రాయనమః, ఇతి, పుష్పాంజలిం దధ్యాత్॥

క్రమేణ శుక్లాక్షణ పీతవర్ణ రేఖాత్రయస్య లకార ప్రకృతిక,
వృథివ్యాత్మకస్య, పీతవర్ణ, చతురశ్రస్య :. ఓం ఐం హ్రీం
శ్రీం అం ఆం సాః అను బీజములతో కూడుకొనిన త్రైలోక్య
మోహన చక్రమునకు నమస్కారము, అని, పూలను దోసిలతో
దానిమీద వేయవలెను. చక్రము వృథివ్యాత్మకము, ఇది పసుపు

వర్ణము గలది, క్రమముగా తెలుపు, ఎఱుపు, పసుపు రంగు గల
మూడు చతురస్రములు కలిగి ఉన్నది.

ప్రథమ చతురస్ర రేఖలో 1) పశ్చిమం 2) ఉత్తరం
3) తూర్పు 4) దక్షిణ ప్రక్కల యొక్క మధ్యను, 5) పశ్చిమ-
ఉత్తర కోణమందును, 6) ఈశాన్య కోణమందును, 7) ఆగ్నేయ
కోణమందును, 8) వాయవ్య కోణమందును, 9) పశ్చిమనైపు
మధ్యభాగము— వాయవ్య కోణమునకు మధ్యభాగమునను
10) పూర్వభాగమునకు ఆగ్నేయ కోణమునకు మధ్యభాగమునను,
ఈ క్రింది అణిమాది 10 సిద్ధులను నిర్దేశించి వాటికి ఎడమచేతి
యొక్క తత్త్వ ముద్రతో, పుడకగుచ్చిన అల్లంముక్కను విశేషా
ర్థంలో ముంచిన దానిని కుడిచేతియొక్క చిన్నుద్రతో పువ్వులు,
అక్షిరలు, కుంకుమతో ఆ యా దేవతలను పూజించవలెను.

- 1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అం అణిమాసిద్ధి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 2) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం లం లఘిమాసిద్ధి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 3) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం మం మహిమాసిద్ధి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 4) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఈం ఈశిత్వ సిద్ధి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 5) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం వం వశిత్వసిద్ధి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 6) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం పం ప్రాకామ్యసిద్ధి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 7) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం భుం భుక్తిసిద్ధి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 8) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఇం ఇచ్ఛాసిద్ధి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 9) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం పం ప్రాప్తిసిద్ధి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,

- 10) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సం సర్వకామసిద్ధి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.

చతురస్రపు మధ్య రేఖయందు పశ్చిమ దిశను, ఉత్తర
దిశను, తూర్పు దిశను, దక్షిణ దిశను, రేఖయొక్క మధ్యలాగ
మురియందును, నాచగు కోణములయందును, అంటే, నైఋతీ,
ఈశాన్య, ఆగ్నేయ, వాయవ్య కోణములయందును ఈ
క్రింది విధముగ అష్టమాతృకలకు తర్పణములను పూజలను
అర్పింపవలెను.

- 1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఆం బ్రాహ్మీమాతృ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 2) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఈం మాహేశ్వరీమాతృ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం.
- 3) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఊం కౌమారీమాతృ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం
- 4) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఋం వైష్ణవీమాతృ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 5) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ౠం వారాహీమాతృ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.

- 6) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం మాహేంద్రీమాతృ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 7) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఓం చామందామాతృ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 8) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఆః మహాలక్ష్మీమాతృ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.

తరువాత చతురస్రముయొక్క (అఖరు) శివ రేఖలో
మొదటి రేఖలో చెప్పిన ప్రకారముగా ఈ క్రింది విధముగ
పూజా తర్పణములను చేయవలెను.

- 1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ద్రాం సర్వసంక్షోభిణీ ముద్రాశక్తి
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 2) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ద్రీం సర్వవిద్రావిణీ ముద్రాశక్తి
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 3) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం క్లిం సర్వాకర్షిణీ ముద్రాశక్తి
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 4) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం జ్ఞాం సర్వవశంకరీ ముద్రాశక్తి
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 5) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సః సర్వోన్మాదినీ ముద్రాశక్తి
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.

- 6) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం క్రోం సర్వష హంకశా ముద్రాశక్తి
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 7) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హేంబ్బిం సర్వభేదరీ ముద్రాశక్తి
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 8) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హ్నాః సర్వబీజ ముద్రాశక్తి
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 9) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం సర్వయోని ముద్రాశక్తి
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 10) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హ్నోం హ్నిం హ్నాః సర్వత్రి
భండా ముద్రాశక్తి శ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి
నమః ఓం,

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఏతాః ప్రకట యోగిన్యః త్రైలోక్య
మోహనే చక్రే సాయుధాః, సశక్తయాః, సవాహనాః,
సపతివారాః, సర్వోపచారైః సంపూజితాః సంతర్పితాః
సంతుష్టాః సంతునమః (పుష్పాంజలిః) ఓం.

అజిమాసిద్ధేఃపురతః—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అం ఆం సౌః త్రిపురావక్రేళ్వరీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ద్రాం ఇతి సర్వసంక్షోభిణీ ముద్రాం ప్రదర్శ్య
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, మూలం, శ్రీలలితా మహాత్రిపురసుందరీ
పరాభట్టారికా శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి
నమః ఓం,

ఇతి త్రివారం సంతర్ప్య — ధూపం, దీపం, నైవేద్యం,
తాంబూలం, నీరాజనం చ సమర్ప్య.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అభీష్టసిద్ధిం మేదేహి శరణాగత
వత్సరే భక్త్యా సమర్పయే తుభ్యం ప్రథమావరణార్చనమ్॥

ఇతి సామాన్యార్ఘ్యోదకేన దేవ్యావామహస్తే పూజాం
సమర్ప్య — అని ఉద్ధరిణితో నీళ్ళను వదలవలెను.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీలలితా మహాత్రిపురసుందరీ
పరాభట్టారికాయై నమః॥

ఇతి యోని ముద్రయా ప్రణమేత్॥

యోనిముద్రతో నమస్కరించవలెను.

ద్వితీయావరణమ్

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లీం సౌః సర్వాశా పతిహరక
చక్రాయ నమః (పుష్పాంజలిః) శ్వేతవర్ణేనకార మృక్కుతిక,

షోడశ కలాత్మకే, చంద్రస్వరూపే, స్రవదమృతరసే, షోడశ
దల కమలే. దేవ్యగ్రదలమారభ్య వామావర్తేన,

- 1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం. ఆం, కామాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.

పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం,

- 2) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం. ఆం, బుద్ధ్యాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.

- 3) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం. ఇం, అహంకారాకర్షిణీ } ..
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం,

- 4) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఈం, శబ్దాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.

- 5) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం. ఉం, స్పర్శాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.

- 6) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం. ఊం, రూపాకర్షిణీ } ..
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం,

- 7) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఋం, రసాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.

- 8) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం. ౠం, గంధాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.

- 9) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం. ఌం చిత్తాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.

- 10) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ాం ధై ర్యాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.
- 11) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఏం, స్మృత్యాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.
- 12) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఐం, నామాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.
- 13) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఓం, వీణాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.
- 14) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఔం, ఆత్మాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.
- 15) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, అం, అమృతాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.
- 16) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఆః శరీరాకర్షిణీ
నిత్యాకలాదేవీ శ్రీ పాదుకాం.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఏతాః గుప్తయోగిన్యః సర్వాకాపరి
పూరకే చక్రే, సాయుధాః, సశక్తయః, సహహనాః, సపరి
వారాః సర్వోపచారైః, సంపూజితాః, సంకర్పితాః, సంతుష్టాః
సంతు సమః (పుష్పాంజలిః)

కామాకర్షిణ్యాః పురతః—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లీం సౌః త్రిపురేశి, చక్రేశ్వరీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి నమః

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లీం ద్రీం— ఇతి సర్వవిద్యాః షణ్ణీ
ముద్రాం ప్రదర్శ్య
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం.

మూలేన దేవీం త్రిః సంతర్ప్య—

ధూపం, దీపం, నైవేద్యం, తాంబూలం, నీరాజననం చ
సమర్ప్య—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, అభీష్ట సిద్ధిం మే దేవకరణాగత
వత్సరే! భక్త్యాసమర్పయే తుభ్యం ద్వితీయావరణార్పణమ్॥

ఇతి పూజాసమర్ప్య (అని, ఉద్ధరిణితో నీళ్ళు వదలవ
లెను) ఇతి యోని ముద్రాయావ్రణమేత్ యోని ముద్రితో
సమస్కరించవలెను

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రీం క్లీం సౌః సర్వసంక్షోభణ
చక్రాయనమః (పుష్పాంజలిః) హకార ప్రకృతిక—అష్టమూర్త్యా
త్మక శివాలిన్నే జపాక్షుమ మిత్రే, శ్రీ దేవ్యః పృష్ఠదల
మారభ్య, పూర్వాది దిక్షు ఆగ్నేయాది విదిక్షు చ కర్ణిమే॥—

1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం కం ఖం గం ఘం జం అనంగ

కుసుమాదేవీ

శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః

- 2) ఓం ఐం హ్రీ శ్రీం చం చం జం యం ఇం అనంగమేఖలాదేవీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి
నమః, ఓం,
- 3) " టం తం దండంజం అనంగమదనాదేవీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి
నమః, ఓం,
- 4) " తంభందంధనం అనంగమదనాతురేదేవీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి
నమః, ఓం,
- 5) " పంపం బంభం మం అనంగరేఖాదేవీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి
నమః, ఓం,
- 6) " యం రం లం వం అనంగ వేగినీ దేవీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి
నమః, ఓం,
- 7) " శం షం నం హం అనంగాక్షాదేవీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి నమః, ఓం,
- 8) " శం కం అనంగమాలినీదేవీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి నమః, ఓం,

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం. ఏతాః గుప్తర యోగిన్యః సర్వసంక్షో
భజే చక్రే, సాయుధాః, నవాహనాః, సపరివారాః, సర్వోపద్యారైః,
సంపూజితాః, సంతర్పితాః, సంతృప్తాః సంతనమః (శుషాంజలిః).

అనంగ ఉనుమాయాః పురతః—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రీం క్లీం సో, త్రిపురసుందరీ చక్రేశ్వరీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రీం క్లీం సో, త్రిపురసుందరీ, చక్రేశ్వరీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయానమః ఓం.

మూలేన దేవీంత్రిః సంతర్ప్య—

ధూసం, దీపం, నైవేద్యం, తాబూలం, నీరాజనం చ
సమర్ప్య—ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అభీష్ట సిద్ధింమే దేహి శరణాగత
వత్సలే, భక్తా సమర్పయే తుభ్యంతృప్తీయావతజార్చనమ్.

ఇతి పూజాం సమర్ప్య—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం గుప్తతర యోగినీమయూఖాయై తృప్తీ
యావరణ దేవతా సహితాయై శ్రీ లలితా మహాత్రిపురసుందరీ
పరాభట్టారికాయైనమః॥

ఇతి, యోని మద్రీయా పూజితే.

తురీయావరణమ్

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, హైం హ్రీంలం హ్నాం: సర్వ సౌభాగ్య
దాయక చక్రాయనమః (పుషాంజలిః), ఈకార ప్రకృతిక
చతుర్దశభువనాత్మక, మహామాయారూపే, దాడిమీ ప్రసూన
నహోదరే, చతుర్దశారే దేవ్యగ్ర కోణమారభ్య వామావరేన—

- 1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, కం, సర్వసంక్షోభణీకత్తి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 2) ఐం, సర్వవిద్రావిణీకత్తి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 3) గం, సర్వాకర్షణీకత్తి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 4) ఘం, సర్వాహ్లాదినీకత్తి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 5) జం, సర్వసం మోహినీకత్తి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 6) చం, సర్వవృంభినీకత్తి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,

- 7) చం, సర్వజ్ఞంబిణీకక్తి శ్రీ పాకాదుం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 8) జం, సర్వవంశకరీకక్తి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
రుం, సర్వరంజనీకక్తి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 10) ఇం, సర్వోన్మాదినికక్తి శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం.
- 11) టం, సర్వార్థసాధినీకక్తి శ్రీపాదుకాం
పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం.
- 12) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం తం సర్వసంపత్తి
పూరణీకక్తి శ్రీ పాదుకాం పూజయామి
తర్పయామి నమః ఓం.
- 13) డం సర్వ మంత్రామయీకక్తి శ్రీపాదుకాం
పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం.
- 14) ఢం సర్వ ద్వంద్వక్షయంకరీకక్తి శ్రీ
పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి
నమః ఓం.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఏతాః, సంప్రదాయ యోగిన్యః,
సర్వ సౌభాగ్యదాయకే చక్రే, సాయుధాః, నశక్తయః, నవాహనాః,
సపరివారాః, సర్వోపచారైః, సంపూజితాః, సంతర్పితాః,
సంతుష్టాః, సంతునమః (పుష్పాంజలిః).

సర్వ సంక్షోభిన్యః పురతః—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హైం హ్రిం హ్రిం హ్రిం శ్రీపురవాసిని
చక్రేశ్వరీ

శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఈం, శ్రీపురవాసిని చక్రేశ్వరీ

శ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం.

ఓం ఙ్లూం హ్రీం శ్రీం ఙ్లూం, ఇతి సర్వవశంకరీ ముద్రాం ప్రదర్శ్య

శ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి నమః ఓం.

మూలేన దేవీంజ్ఞః, సంతర్ప్య—

ధూపం, దీపం, నైవేద్యం, తాంబూలం, నీరాజనం, చ

సమర్ప్య

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, అవీష్ట నిద్ధిం మేదేహి కరణాగత వత్సలే!

భక్త్యా సమర్పయే తుభ్యం కురీయా వరజార్పనమ్॥

ఇతి, పూజాం సమర్ప్య.

- 6) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సం సర్వదుఃఖః విమోచనీదేవీ,
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 7) పం సర్వ మృత్యున్మోచనీదేవీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 8) పం సర్వవిఘ్న నివారణీదేవీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 9) ఐం వర్వాంగ సుందరీదేవీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 10) " తం సర్వ సౌభాగ్యదాయినీ దేవీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఏకాం, కులోత్తీర్ణయోగిన్యః :
సర్వార్థ సాధకేచక్రే, నమఃద్రాః, సాయుధాః, నకత్తయః,
సవాహనాః, నపరివారాం, సర్వోపచారైః, సంపూజితాః,
సంతర్పితాః, సంకుష్టాః, సంతునమః (పుష్పాంజలిః).

సర్వసిద్ధి ప్రదాయాః పురతః—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రైం హ్రీం హ్రీం హ్రీం, త్రిపురాశ్రీ,
చక్రేశ్వరీ.

శ్రీపాదుకాం పూజయామి నమః ఓం,

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సః ఇతి సర్వోన్నాదినీ ముద్రాం
సగ్రదర్ప్య - మూలేన దేవీంత్రిః సంతర్ప్య—

ధూపం, దీపం, నైవేద్యం, తాంబూలం, నీరాజనం, చ
నమర్ప్య - ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం. అభీష్టసిద్ధిం మేదేహి, శరణా
గత వత్సరే । భక్త్యానమధ్యే తుభ్యం సంచమావరణార్పణమ్॥
ఇతి పూజానమర్ప్య—

ఇతి యోని ముద్రయాప్రణమేత్.

షష్ఠావరణమ్

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రీం క్లీం జ్లేం నర్వ రక్షకర
చక్రాయ నమః (పుషాంజలిః). రేఫ ప్రకృతిక, దశకలాత్మక
వైశ్వానరాభిన్నే, జపానుమనః

సహోదరే - అంతర్దశారే దేవ్యగ్రీకోణ మారభ్యవా
మావర్తేన—

- 1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం మం సర్వజ్ఞాదేవీ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 2) " యం సర్వశక్తి దేవీ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 3) " రం సర్వైశ్వర్య స్రీదాదేవీ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,

- 4) " లం సర్వజ్ఞానమయీదేవీ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 5) " నం సర్వవ్యాధి వినాశినీదేవీ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 6) " కం సర్వారాగ స్వరూపాదేవీ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 7) " షం సర్వపాపహరాదేవీ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 8) " సం సర్వానందమయీదేవీ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
- 9) " హం సర్వరక్ష స్వరూపిణీదేవీ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః, ఓం,
- 10) " త్తం సర్వేష్వరఫల ప్రదాదేవీ శ్రీ పాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, ఏతాః, నిగర్భయోగిన్యః శర్వరక్షక
రేచక్రే. సాయుధాః సశక్తయః, సపరివారాః, సర్వోపచారైః,
సంపూజితాః, సంతర్పితాః, సంతుష్టాః, సంతులనః (పుష్పాంజలిః)
సర్వజ్ఞాయాః పురతః—

- 2) కం ఖం .... జం క్షీణ్యం కామేశ్వరీ వాగ్దేవతా
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 3) చం ఛం .... ఇం చీన్యం మోదినీ వాగ్దేవతా
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 4) టం ఠం ... ఇం య్లాం విమలా వాగ్దేవతా
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 5) తం థం .... నంబ్రజీం అరుణా వాగ్దేవతా
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 6) పం ఫం ... మం హ్స్సన్యం జయినీ వాగ్దేవతా
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 7) యం రం లం వం ధ్రుమ్మాం సర్వేశ్వరీ వాగ్దేవతా
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 8) శం షం సం హం శం షం క్షీం కౌలినీ వాగ్దేవతా
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.

ఓం ఐం హ్రీ శ్రీం ఏతాః, రహస్య యోగిన్యః, సర్వరోగ
హర చక్రే, సాయుధాః, సశక్తయః, సఖాహనాః, సపరివారాః,
సర్వోపచారైః, సంపూజితాః, సంతర్పితాః, సంతుష్టాః సంతునమః
(పుష్పాంజలిః).

వక్ష్యాః పుత్రతః—

ఓం ఐం హ్రీ శ్రీం హ్రీం శ్రీం, సాః, త్రిపురాసిద్ధా చక్రేశ్వరీ
శ్రీ సాదుకాం పూకయామి తర్పయామినమః ఓం.

ఇతి సర్వభేదరీముద్రాం ప్రదర్శ్య—

మూలైన దేవీంత్రి: సంతర్పక—

ధూసం, దీపం, నైవేద్యం, తాంబూలం, నీరాజనం చ
సమర్పణ—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఆభీష్టసిద్ధిం మేదేహి, శరణాగతవత్సరే,
భక్త్యా సమర్పయే తుభ్యం సప్తమావరణార్చనమ్.

ఇతి పూజాం సమర్ప్య—(అని ఉద్ధరిణితో నీళ్లను వదలవలెను.)
ఇతి, యోనిముద్రయాప్రణమేత్.

అష్టనూపరణమ్

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హైస్రీం హీస్రీం ల్లిం హ్రూః సత్వ
సిద్ధిప్రద చక్రాయనమః (పుష్పాంజలిః). నాద పరీకృతిక, గుణ
త్రయ ప్రధానత్రికక్తి రూప, రేఖాత్రయాత్మకే, బంధూక పుష్ప
బంధు కిరణే, త్రికోణే, అగ్రదక్షిణామకోణేషు బిందౌ చ
త్రమేణ—

- 1) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క ర్ అగ్ని చక్రే కామగిరిపీఠే
మిత్రేణనాథ నవయోని చక్రాత్మక ఆత్మ తత్వ స్పష్టి కృత్య

జాగ్రద్దశాధిష్ఠాయక ఇచ్చాశక్తి వాగ్భవాత్మక వాగేశ్వరీ
స్వరూప బ్రహ్మాత్మ మహాకామేశ్వరీ శ్రీపాదుకాం
పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.

- 2) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం క్లీం హరి సూర్యచక్రే, జలంధరపీఠే,
షష్ఠీశనాథ, దశారద్వయ-చతుర్దశార చక్రాత్మక, విద్యాతత్త్వ
స్థితి కృత్య, స్వస్మ దశాధిష్ఠాయక, జ్ఞానశక్తి కామరాజాత్మక,
కామకలా స్వరూప, విష్ణ్వాత్మకశక్తి, మహావశ్రేశ్వరీ,
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 3) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సాః స4 సోమచక్రే, పూర్ణగిరిపీఠే,
ఉద్ధీశనాథ అష్టదలి, షోడశదలి చతురశ్ర చక్రాత్మక, శివ
తత్త్వ, సంహారకృత్య, సుషుప్తిదశాధిష్ఠాయక, క్రియాశక్తి,
శక్తిబీజాత్మక పరావరశక్తి స్వరూప రుద్రాత్మకశక్తి మహాభగ
మాలినీ శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం.
- 4) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం కర్ క్లీం హరి సాః స4 వర
బ్రహ్మ చక్రే, మహాద్వాజపీఠే, చర్యానందనాథ, సమస్త
చక్రాత్మక, సవరివార, వరమ తత్త్వ, సృష్టిస్థితి సంహారకృత్య
తురీయ దశాధిష్ఠాయక, ఇచ్చాజ్ఞాన క్రియాశాంతశక్తి, వాగ్భవ
కామరాజశక్తి బీజాత్మక, వరమశక్తి స్వరూప వరబ్రహ్మాత్మ
శక్తి, శ్రీ మహాత్రిపురసుందరీ శ్రీపాదుకాం పూజయామి
తర్పయామినమః ఓం.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం వీతాః, ఆతిరహస్య యోగిన్యః, సర్వ
సిద్ధిప్రదే చక్రే, సాయుధాః, సశక్తయః, సవాహనాః, సపరివారాః,
సర్వోపదానైః, సంపూజితాః, సంతర్పితాః, సంతృప్తాః సంతనమః
(పుష్పాంజలిః).

మహాకామేశ్వర్యాః పురతః—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, హ్రైం హీన్కీం హ్నాః త్రిపురాంబా
చక్రేశ్వరీ
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హ్నాః - ఇతి సర్వబీజ ముద్రాం ప్రదర్శ్య
శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః, ఓం,

మూలేన దేవీం త్రిః సంతర్ప్య—

ధూపం, దీపం, నైవేద్యం, తాంబూలం, నీరాజనం
చ సమర్ప్య—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం, అభీష్టసిద్ధిం మేదేహి శరణాగతవత్సలే ।

భక్త్యాసమర్పయే శుభ్యమష్టమావరణార్చనమ్॥

ఇతి, పూజాం సమర్ప్య— (అని ఉద్ధరిణితో నీటిని వదలవలెను.)

ఇతి, యోని ముద్రయాప్రణమేత్.

నవమావరణమ్

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం కలీ సర్వానందమయ చక్రాయనమః
(పుష్పాంజలిః)

వింద్యాఽభిన్న పరబ్రహ్మత్వతే విందుచక్రే—

ఓం ఐం హ్రీం, శ్రీం, మూలం, శ్రీలలితా మహాత్రిపుర
సుందరీ పరాభట్టారికా శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామి
నమః ఓం, ఇతిశ్రీః సంతర్ప్యః।

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఏషాపరావరాతి రహస్య యోగినీ
సర్వానందమయే చక్రే, సాయుధాః, సకత్తయః (సకక్తిః) సవా
హనాః, సపరివారా, సర్వోపచారైః సంపూజితా, సంతర్పితా
సంతుష్టాః సంతునమః పుష్పాంజలిః

మహాత్రిపురసుందర్యాః పురతః

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం నందకీ శ్రీ మహాత్రిపురసుందరీ
చక్రేశ్వరీ, శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,

పోడశ్యుపాసకానామేవ—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హనకల హనకహల హ్రీం,
కురీయాంబా శ్రీ పాదుకాం పూజయామి తర్పయామినమః ఓం,
ఇతిశ్రీః సంతర్ప్యః—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వానందమయే చ కేరీ మహోద్యాణ
 పీఠే, చర్యానందనాథాత్మక, తురీయాతీత, దశాధిష్ఠాయక, శాంత్య
 తీత కలాత్మక, ప్రకాశావిమర్శ సామరస్యాత్మక పరబ్రహ్మ
 స్వరూపిణీ, పరామృతశక్తిః, సర్వమంత్రేశ్వరీ, సకల జగదుత్పత్తి
 మాతృకా, సచకాగ్రీ, సదేవతా, సాననా, సాయుధా, శక్తిః సవా
 హనా, నపరివారా, సచకేరికా, పరాయా, అపరాయా, పరా
 వరాయా, నపర్యయా, పరోపచారైః, సంపూజితా, సంతర్పితా,
 సంకుష్టాస్తునమః : ఇతి సమష్ట్యంజలిం విధాయ॥

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ధూపం, దీపం, నైవేద్యం, తాంబూలం
 నీరాజనం చ సమర్ప్య—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అభీష్టసిద్ధిం మేదేహి, కరణాగతవ
 త్సరే, భక్త్యా సమర్పయే, తుభ్యం, నవమావరణార్చనమ్,
 (ఇతి పూజాం సమర్ప్య) (ఉద్ధరిణితో నీళ్లు వదలవలెను).

ధూపః

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ధూరసి ధూర్వ ధూర్వంతం
 యోఽస్మాన్ ధూర్వయంధయం ధూర్వానుత్తయం దేవానామసి
 సన్నితమంపవిత్ర మంజుష్టతమం వహ్నితమందేవీ హుతమ
 మహూతమసి హవిర్ధానం దృగ్ం హస్వమహ్వోర్మిత్రస్యత్యా
 చక్షుషాప్రేక్షే మాభేర్మా సంవిక్తా మాత్వాహింగం సిషమ్.

ఓం శ్రీలలితా మహాత్రిపురసుందరీ పరాభట్టారికాయైనమః
 ధూపమాప్రూపయామి, ధూపానంతరం ఆచమనీయం సమర్ప
 యామి॥

1) ధూపము = ధూపః ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం

ధూఃఅసి - హింసించుదానవు; ధూర్వంతం = హింసించు
 వానిని - ధూర్వ=హింసించుము; యః ఆస్మాన్ ధూర్వతి=మమ్ము
 లను ఎవరు హింసించునో - తం ధూర్వ = వానిని హింసించుము.
 యం వయం ధూర్వామః = ఎవరిని మేము హింసించగల్గుదుమో.
 త్వం దేవానాం సన్నితమం అసి = నీవు దేవతలలో శత్రూపము
 ప్రితమం = ప్రియతముడవు, జప్తతమం = శ్రేష్ఠహవ్యము.
 వహ్నితమం = గొప్పతేజస్సు, దేవహూతమం = దేవహోమ
 శ్రేష్ఠము, అహూతం అసి - హరింపనివాడవు, హవిర్దాశం =
 హవిస్సుధరించు, దృగ్గంహస్వ = దర్శనమై, మహ్వర్హిత్రన్య =
 గొప్పమిత్రునిగా, త్వా = నిన్ను - చక్షుషాప్రేక్షే = కంటితో
 చూచుచున్నాను, మాభేః మా = నన్ను గూర్చి శంకింపవలదు,
 సంవిర్దా = ప్రతిజ్ఞా-త్వా మా హిగ్ంసిషమ్=నిన్ను హింసించము,
 ఓం శ్రీలలితామహాత్రిపురసుందరీ పరాభట్టారికాయైనమః ధూప
 మాప్రూపయామి, ధూపానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి.

దీపం

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఉద్ధివ్యన్వజాత వేదోపఘ్నన్నిర్మతిం
 మమః సకూగ్ంశ్చ మహ్యామావహా జీవనం చ దిశోదిశః మనో

హిగం సీర్ణతవేదోగామశ్వం పురుషం జగత్ । అభిభ్రదా అగహీశ్రి
యామా పరిపాతయ । ఓం శ్రీలలితామహాత్రిపురసుందరీ పరాభట్టా
రికాయైనమః దీపం దర్శయామి । దీపానంతరం ఆచమనీయం
సమర్పయామి ॥ తతః సర్వసంక్షోభిణ్యాది ముద్రాః ప్రదర్శయేత్

2) దేపః = దేపము; ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం

జాతవేద = ఓ అగ్ని, మమ = నాకు, నిర్భతిం = రాక్ష
సత్వమును, అపన్నున్ = తొలగించి, ఉద్దీప్యన్వ = ప్రకాశింపుము,
పశూన్ చ = పశుసంపదను, మహ్యం = నాకు, అవహ = ఇమ్ము
జీవనం చ = జీవనమును, దిశఃదిశ = విస్తృతముగా ఇమ్ము.
జాతవేదః = అగ్ని, సః = మాయొక్క, గం = గోసంపదను,
అశ్వం = అశ్వ సంపదను, పురుషంజగత్ = పురుషలోకమును
మాహిగంసీః = హింసింపకుము, అభిభ్రత్ = భరించి అగ్రే =
ముందు, అగహి = రమ్ము, మా = నన్ను, శ్రియా = సంపదతో
పరిపాతయ = పరిపాలింపుము.

ఓం శ్రీలలితామహాత్రిపురసుందరీ పరాభట్టారికాయైనమః
దీపం దర్శయామి దీపానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి,
తతః సర్వ సంక్షోభిణ్యాది ముద్రాః ప్రదర్శయేత్.

నైవేద్యం

శ్రీ దేవ్యగ్రీ చతురశ్రిమండలం సామాన్యార్ఘ్యోదకేన
విధాయ తత్ర ఆధారోపరిస్థాపితం సౌవర్ణ రౌప్యకాంస్యాది స్థాలీ-

చషకభరితం భక్ష్యభోజ్య చోష్యలేహ్య పేయాత్మకం రసవద్యం
జనమంజులం ప్రాజ్యకపిలాజ్యందది దుగ్ధముగ్ధం యథా సంభవం
వానై వేద్యంవిధాయ—

ఓజం సః వాషట్ - ఇతి సప్తవారమంత్రక జలేన
ప్రోక్ష్య, మాలేన విశేషార్ఘ్య బిందుభిః ప్రోక్ష్య.

దేవైఃపాద్యం, అర్ఘ్యం, ఆచమనీయం నమర్పయామి॥

3) నైవేద్యం = నైవేద్యము.

శ్రీ దేవ్యగ్రే = శ్రీదేవి ఎదుట, సామాన్యార్ఘ్యోదకేన =
సామాన్యార్ఘ్యోదకముచే, చతురశ్రమండలం=చతురశ్రమండలము
ఏర్పరచి, తత్ప్ర=అచట, ఆధారోపరి = ఆధారముపైన, స్థాపితం=
స్థాపించిన, పౌవర్ణ - రౌప్య - కాంస్యాది స్థాలీ చషకభరితం =
బంగారు-వెండి-కంచు మొదలగు గిన్నెలలో పాత్రలలో నింపిన,
భక్ష్య - భోజ్య - చోష్య - లేహ్య - పేయాత్మకం = ఘనపదార్థ
ములు - చల్పని మృదు పదార్థములు - రసపదార్థములు, చప్ప
రించితిసదగునవి పానయోగ్యమగు, రసవద్యం జనమంజులం =
రసవంతములైన వానితో ఇంపగు, ప్రాజ్య - కపిలాజ్యం=గొప్ప
కపిల గోవునేయి, దది దుగ్ధముగ్ధం = పెరుగు పాలతో మనోహర
మగు, యథా సంభవం వా = దొరికినంతవరకుగాని, నై వేద్యం =
నై వేద్యము, విధాయ=ఏర్పరచి —

మూలేన నిరీక్ష్య=మూలమంత్రముతో-

ఓం జంసః వాషట్-ఇతి సప్త వారమంత్రజలేన పోక్ష్య మూలేన
వా శేషార్ఘ్య విందుభిః ప్రోక్ష్య - నైవేద్యం;

దేవ్యై సాద్యం, అర్ఘ్యం, ఆచమనీయం - సమర్పయామి.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం నమస్తే దేవ దేవేశీ నర్వ తృప్తికరం
శరమ్ అన్యాని వేదితం శుద్ధం ప్రకృతిన్యం సుశీతలమ్ అమృతా
నంద సంపూర్ణం గృహాణముత్తమమ్॥

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీలలితాయై అమృతసానీయం
సమర్పయామి । భుంజానాం పరదేవతాం ధ్యాయేత్ ॥

4) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం -

దేవ దేవేశీ=ఓ పరాదేవతా, తే=నీకు, నమః=నమస్కా-
రము. నర్వతృప్తికరం=నమస్తము తృప్తి నొందించునది,
పరం=గొప్పది, అన్యానివేదితం=ఇతరులకు నివేదించనిది, శుద్ధం=
శుద్ధికలది, ప్రకృతిన్యం=ప్రకృతిసిద్ధమైనది, సుశీతలి=చక్కగా
చల్లనిది అమృతానంద సంపూర్ణం అమృతానందములతో సంపూర్ణ
మైనది, ఉత్తమం జలం=శ్రేష్ఠమగు జలమును, గృహాణ=గ్రహిం
పుము;

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీలలితాయై అమృతసానీయం
సమర్పయామి. భుంజానాం పరదేవతాం ధ్యాయేత్.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం బ్రహ్మశాస్త్రైః సుసమఖితః సూర్య
విద్యైః సమంతా ద్విద్యాకల్పైర్లగ్నవి తరమణీ వీజ్యమానా సఖిః
సర్వక్రీడా వ్రహ్మసనపరా హాసయంతీసురేశాన్ భుంజై పాత్రే కనకఖ
చితేషద్యాని లోకదాత్రీ॥ దేవీం భుక్తవతీం సుతృప్తాంధ్యాత్వా—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఓం అమృతాపిరానమసి । ఇత్యుత్తరా
పోశనం దత్వా ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీలలితాయై హస్తప్రక్షాళనం,
గంధూషణం, పాదప్రక్షాళనం, అభయనీయం, కల్పయామి నమః॥
తత్రజలిపాత్రే వివేదన సామగ్రీః కించిత్కించితాదాయవివేదన
పాత్రాణి నిర్గమ తత్ఫలం అస్త్రేణ శోధయేత్ । తాంబూలం,
ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం వనస్పతి దేవత్యాయ తాంబూలాయనమః ।
ఇతి సామ్యాన్యార్హోదకేన ప్రోక్ష్య—

శ్రీం ఐం హ్రీం శ్రీం తమాల దళ, కర్పూర పూగ
తాగవమన్వితమ్ ఏలాసక్రమనంయుక్తం, తాంబూలం ప్రీతి
గృహ్యతామ్॥

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఓం శ్రీం లలితాయై తాంబూలం
కల్పయామి నమః.

5) ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం —

శ్లో॥ లోకదాత్రీ లలితరమణీ=లోకదాత్రీ అగు లలితాదేవి, సకలం

అభిరః=సరసముగా అభిముఖముగా, సూపవిష్టైః=చక్కగా
 కూర్చున్న బ్రహ్మకాద్యైః=బ్రహ్మ ఈశ్వరుడు మొదలగు
 వారితోను, నమన్యాత్=అంతట. దివ్యాకల్పైః=చెలిక తైలగు
 దేవతాశ్రీలచే. వీజ్యమానా=విసరుచు నేవింపబడుచున్నది,
 పర్వక్రీడాప్రహసనసరా = సర్వక్రీడల పరిహాసముకలదై,
 సరేశాన్=దేవేభులను, హాసయంతీ = నవ్వింపుచున్నది, కనక
 బిజితే పాత్రే=బంగారు పాత్రయందు, షడ్రసాన్ = షడ్ర
 సములను, భుంక్తే=భుజించుచున్నది. భుక్తవశీం=భుజించిన,
 సుత్యప్రాం=బాగా తృప్తినొందిన, దేవీం=దేవిని, ర్యాత్వా =
 ర్యానించి:

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అమృతాపిదానమసి-

ఇతి ఉత్తరాపొళనము=అని ఉత్తరాపొళనము. దత్వా=ఇచ్చి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం-శ్రీలలితాయై. హస్తప్రక్షళనం =
 హస్తప్రక్షళనము, గంధూషం=పుక్కిలించుటను, పాదప్రక్షళనం=
 పాదములు కడుగుట, అచమనీయం=అచమనము,

కల్పయామి-నమః, కల్పించుచున్నాను - నమస్కారము.
 తత్ర=అచట, విలిపితే=నైవేద్యపు పాత్రయందు, వివేదన
 సామగ్రిః=నైవేద్యము చేసిన వానిని, కించిత్-కించిత్-అదాయత్
 కొంచెము కొంచెము తీసి, వివేదన పాత్రాణి=వివేదన పాత్రలను.

నిర్గమ శత్రులం=తొలగించి-ఆ స్థలమును, అస్త్రేణ శోధయేత్ =
అస్త్రముతో కుభ్రము చేయవలయును.

శాంబూలం - ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం—

వనస్పతిదేవత్యాయ శాంబూలాయనమః=వనస్పతి దేవత
యగు శాంబూలమునకు నమస్కారము, ఇతి సామాన్యార్ఘ్యోదకేన=
సామాన్యార్ఘ్యోదకముచే; పోక్ష్య=తడిపి (చల్లి)

శ్రీం ఐం హ్రీం శ్రీం—

శ్లో॥ తమాల దళ-కర్పూర-పూగభాగ నమన్వితం=తమలపాకులు-
వచ్చకర్పూరము - పోకచెక్కలు కలది, ఏలాపత్ర నునం
యుక్తం=ఏలకులు జొపత్ర కలది, శాంబూలం = శాంబూ
లము, ప్రతి గృహ్య శాం=స్వీకరింపుము.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం లలితాయై శాంబూలం కల్పయామినమః.

కులదీపః

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం మూలం అంతస్తేజే బహిస్తేజః ఏకీ
కృత్యామిత ప్రథమ త్రిదా దీపం పరిభ్రామ్య కులదీపం నివేదయే॥

6) కులదీపః ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం - మూలం -

శ్లో॥ అంతస్తేజే = లోపల తేజస్సునందు; బహిస్తే = బాహ్య

తేజస్సును, ఏకీకృత్య = ఏకముచేసి, అమితప్రథం = అమిత
కాంతికరి, త్రిరాదీపం = మూడు విధములగు దీపమును,
పరివ్రామ్య = పరిభ్రమింపచేసి, కులదీపం = కులదీపమును,
వివేదయే = వివేదించుచున్నాను.

కర్పూర నీరాజనమ్

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సోమోవా ఏతన్యరాజ్యమాదత్తే ।
యోరాజా సప్రాజ్యోవా సోమేనయజతే । దేవసువామేతాని హవీ
గంషి భవంతి ఏతావంతో తైదేవానాంగం సవాః త ఏవాన్యై
వవాన్ ప్రయచ్ఛంతి । తవీనంపునః సువస్తే రాజ్ఞాయ । దేవసూ
రాజా భవతి॥

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సామ్రాజ్యం భోజ్యం స్వారాజ్యం
వైరాజ్యం పారమేష్ఠికం రాజ్యం మహారాజ్యదిపత్యం॥
నతత్ర సూర్యో బాతినచంద్రో తారకం నేమావిద్యుతో
తమేవభాతో మనుభాతి సర్వం తస్య భాసాసర్వమిదం భవతి॥

భాంతి కుతోఽయమగ్నిః । రాజాధిరాజా యప్రసహ్య
సాహినేనమో వయం వైశ్రవణాయ కుర్మహే । సమేకామాన్
కామకామాయ మహ్యమ్ । కామేశ్వరో వైశ్రవణో దదాతు ।
కుబేరాయ వైశ్రవణాయ మహారాజాయనమః ।

ఓం శ్రీలలితామహాత్రిపురసుందరీపరాభట్టాధికాయై నమః
కర్పూరనీరాజనం సమర్పయామి ।

7) కర్పూర నీరాజనం

సోమః వా=చంద్రుడైనగావి. ఏతస్య= ఈ యొక్క
 రాజ్యం=రాజ్యము, ఆదత్తే=గ్రహించును, యః=ఎవడు రాజా
 నన్=రాజై. రాజ్యోవా=రాజ్యార్హుడై. సోమేన=సోమముచే.
 యజతే=(యజ్ఞము) పూజ చేయునో, దేవసువాం=దేవతలకు.
 ఏతాని=ఇవి హవీగంషి=హవిస్సులు. తవన్తి = అగుచున్నవి.
 ఏతాన్తః వై=ఇవియే, దేవానాగ్ం దేవతలకు, సవాః=హవ్య
 ములు, తేఏవ=వారే. అన్మై=ఈయనకు. సవాన్=హవ్యము
 లను, ప్రయచ్ఛన్తి=ఇచ్చుచున్నారు తే=వారు, ఏనం=ఇతవిని.
 రాజ్యాయ=రాజ్యమునకు, సువన్తే=ఇచ్చుచున్నారు; దేవసూః=
 దైవానుగ్రహము కలవాడై, రాజా=రాజు, తవతి=అగుచున్నాడు.
 ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం -

సామ్రాజ్యం=సామ్రాజ్యము, భోజ్యం=వరిపాలింపదగినది
 స్వారాజ్యం=స్వర్గరాజ్యము, వైరాజ్యం = విశేషప్రకాశమైనది,
 పారమేష్ఠికం రాజ్యం=బ్రహ్మ రాజ్యము, మహా రాజ్యం=మహా
 రాజ్యమైన అధిపత్యము.

తశ్చ=అచట=బ్రహ్మరాజ్యమున, సూర్యః= సూర్యుడు.
 నభాతి=ప్రకాశింపడు. చంద్రతారకం = చంద్రుడు నక్షత్రములు
 ప్రకాశింపవు, ఇమాః విద్యుతః నభాన్తి=ఈ విద్యుత్తులును
 ప్రకాశింపవు, ఆయం అగ్నిః=ఈ అగ్ని, కుతః=ఎట్లు ప్రకాశిం
 చును ? ధాన్తం = ప్రకాశించు. తమేవ = బ్రహ్మమును బట్టి.

సర్వం=అంతయూ, అనుభాతి = అనుసరించి ప్రకాశించుచున్నది.
తస్య=అబ్రహ్మము యొక్క, బాసా=కాంతిచే ఇదం సర్వం=
ఇది అంతయు, విభాతి=ప్రకాశించుచున్నది.

రాజాధిరాజాయ=రాజాధిరాజగు, ప్రసహ్య సా హినే=
పరిపాలకనకు, నమః నమస్కారము వయం=మేము, శ్రీ వణా
యనై=వినుటకొరకు కర్మహీ=చేయుచున్నాము, సః=ఆ, కామే
శ్వరః=కామేశ్వరుడగు, వై శ్రీవణః = కుబేరుడు, మే = నా
యొక్క, కామాన్=కోరికలను, కామకామాయ=కోరికలు కల,
మహ్యం=నాకొరకు, దదాతు=ఇచ్చుగాక వైశ్రవణాయ=విశ్రవ
సపుత్రుడు అగు, కుబేరాయ=కుబేరుడైన, మహారాజాయ=మహా
రాజునకు, నమః=నమస్కారము.

ఓం శ్రీలిలతామహాత్రిపురసుందరీ పరాభట్టారికాయైనమః,
కర్పూర నీరాంజనం సమర్పయామి.

మంత్రపుష్పమ్

యోఽపాంపుష్పం వేద । పుష్పవాన్ ప్రజావాన్ పశుమాన్
భవతి । చంద్రమావా ఆపాంపుష్పమ్ । పుష్పవాన్ ప్రజావాన్
పశుమాన్ భవతి ॥ యఏవం వేదః యోఽపామాయతనం వేద ।
ఆయతనవాన్ భవతి । అగ్నిర్వా ఆపామాయతనమ్ ॥ ఆయతన
వాన్ భవతి ॥ యోఽగ్నేరాయతనంవేద ॥ ఆయతనవాన్ భవతి ॥
ఆపోవా అగ్నేరాయతనమ్ ॥ ఆయతనవాన్ భవతి ॥ యఏవంవేద ॥

యోఽపామాయతనంవేద ॥ ఆయతనవాన్ భవతి॥ వాయుర్వా
 అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్ భవతి ॥ యోవా యోరాయ
 తనంవేద॥ ఆయతనవాన్ భవతి॥ అపోవై వాయోరాయతనమ్ ॥
 ఆయతనవాన్ భవతి॥ య ఏవంవేద॥ యోఽపామాయతనంవేద,
 ఆయతనవాన్ భవతి॥ అసౌవై తపన్నపామాయతనమ్॥ ఆయతన
 వాన్ భవతి॥ యోఽముష్యతిపత ఆయతనంవేద । ఆయతనవాన్
 భవతి । అపోవా అముష్యతపత ఆయతనం ఆయతనవాన్ భవతి॥
 యఏవంవేద । యోఽపామాయతనంవేద, ఆయతనవాన్ భవతి ॥
 చంద్రమావా అపామాయతనమ్ ఆయతనవాన్ భవతి॥ యశ్చం
 ద్రమస ఆయతనంవేద, ఆయతనవాన్ భవతి, అపోవై చంద్రమస
 ఆయతనం॥ ఆయతనవాన్ భవతి॥ య ఏవంవేద॥ యోఽపామాయ
 తనంవేద॥ ఆయతనవాన్ భవతి ॥ యోనక్షత్రాణామాయతనంవేద,
 ఆయతనవాన్ భవతి ॥ అపోవై నక్షత్రాణామాయతనమ్ । ఆయ
 తనవాన్ భవతి । య ఏవంవేద । యోఽపామాయతనమ్ వేద ।
 ఆయతనవాన్ భవతి ॥ పర్జన్యోవా అపామాయతనమ్ । ఆయతన
 వాన్ భవతి ॥ యః పర్జన్యస్యాయతనం వేద । ఆయతనవాన్
 భవతి ॥ అపోవై పర్జన్యస్యాయతనమ్ । ఆయతనవాన్ భవతి ॥
 య ఏవంవేదః యోఽపామాయతనం వేద ॥ ఆయతనవాన్ భవతి॥
 సంవత్సరో వా అపామాయతనమ్ ॥ ఆయతనవాన్ భవతి ॥
 యస్సంవత్సరస్యాయతనం వేద । ఆయతనవాన్ భవతి ॥ య ఏవం
 వేద । యోఽపునాహం ప్రతిష్ఠితంవేదః । ప్రత్యేవతిష్ఠతి ॥

8) మంత్రపుష్పమ్ —

యః=ఎవరు, అపాం=నీటి యొక్క, పుష్పం=పుష్పము
 =కాంతి, వేద=తెలిసికొనునో, పుష్పవాన్=పుష్పవంతుడు ప్రజా
 వాన్=సంతతి కలవాడు, పశుమాన్ = పశుసంపద కలవాడు,
 భవతి=అగుచున్నాడు; చంద్రమాః = చంద్రుడు, అపాం=నీటి
 యొక్క, పుష్పమ్వై = పుష్పముగదా, పుష్పవాన్=పుష్పవం
 తుడు, ప్రజావాన్=సంతతికలవాడు, పశుమాన్=పశుసంపద కల
 వాడు, భవతి=అగుచున్నాడు యః=ఎవరు, ఏవం వేద=ఇట్లు
 తెలిసికొనునో, యః=ఎవరు, అపాయం = నీటియొక్క ఆయ
 తనం=ఉనికిని=స్థితిని, వేద=తెలిసినవాడై, ఆయతనవాన్ =
 ఉనికి కలవాడు, భవతి అగుచున్నాడు.

అగ్నిః అగ్ని, అపాం=నీటికి, ఆయతనం వై=ఉనికి
 గదా, ఆయతనవాన్=ఉనికి కలవాడు, భవతి=అగుచున్నాడు,
 యః=ఎవరు, అగ్నేః=అగ్నియొక్క ఆయుతనం = ఉనికి,
 వేద=తెలిసికొనునో, ఆయతనవాన్=ఉనికి కలవాడు, భవతి=
 అగుచున్నాడు, అపః=నీరు, అగ్నేః=అగ్నికి, ఆయతనంవై =
 ఉనికి గదా, ఆయతనవాన్=ఉనికి కలవాడు, భవతి = అగుచు
 న్నాడు, యః=ఎవరు, ఏవం=ఇట్లు, వేద=తెలిసికొనునో, యః=
 ఎవరు, ఏవం=ఇట్లు, వేద=తెలిసికొనునో, యః=ఎవరు, అపాం=
 నీటియొక్క, ఆయతనం=ఉనికి వేద తెలిసినవారు, ఆయతన
 వాన్=ఉనికి కలవాడు, భవతి=అగును;

చంద్రమాః=చంద్రుడు, అపాః=నీటికి, ఆయతనంవై =
ఉనికిగదా, ఆయతనవాన్=ఉనికి గలవాడు, భవతి=అగును,
యః=ఎవరు. చంద్రమసః=చంద్రునియొక్క ఆయతనం=ఉనికి,
వేద=తెలిసికొనునో, ఆయతనవాన్=ఉనికికలవాడు భవతి=అగును
చంద్రమసః=చంద్రునకు, ఆపః=నీరు ఆయతనంవై = ఉనికిగదా,
ఆయతనవాన్=ఉనికిగలవాడు భవతి=అగును. యః=ఎవరు,
ఏవం=ఇట్లు, వేద=తెలిసికొనునో, యః=ఎవరు, అపాః=నీటికి,
ఆయతనం=ఉనికివేద=తెలిసినవారు, ఆయతనవాన్=ఉనికికలవాడు
భవతి=అగును;

అపాః=నీటికి, నక్షత్రాణి=నక్షత్రములు, ఆయతనంవై =
ఉనికిగదా, ఆయతనవాన్=ఉనికికలవాడు, భవతి=అగును, యః=
ఎవరు, నక్షత్రాణాం=నక్షత్రముల యొక్క, ఆయతనం=ఉనికి,
వేద=తెలిసికొనునో, ఆయతనవాన్=ఉనికి కలవాడు, భవతి=
అగును, ఆపః=నీరు, నక్షత్రాణాం=నక్షత్రములకు, ఆయతనంవై =
ఉనికిగదా, ఆయతనవాన్ =ఉనికి కలవాడు, భవతి=అగును,
యః=ఎవరు, ఏవం=ఇట్లు, వేద = తెలిసికొనునో, యః=ఎవరు,
ఏవం=ఇట్లు, వేద=తెలిసికొనునో, యః=ఎవరు, అపాః=నీటి
యొక్క, ఆయతనం=ఉనికి, వేద=తెలిసినవారు, ఆయతనవాన్=
ఉనికికలవాడు భవతి=అగును;

పర్జన్యః=మేఘుడు అపాః=నీటికి, ఆయతనంవై =ఉనికి
గదా, ఆయతనవాన్=ఉనికికలవాడు, భవతి=అగును, యః=ఎవరు,

పర్జన్యన్య=మేఘునియొక్క, ఆయతనం=ఉనికి వేద=తెలిసి
 కొనునో, ఆయతనవాన్=ఉనికికలవాడు, భవతి=అగును, అపః=
 నీరు, పర్జన్యన్య=మేఘునకు, ఆయతనంవై=ఉనికిగదా,
 వాయుః=వాయువు, అపః=నీటికి ఆయతనం=ఉనికిగదా ఆయతన
 వాన్=ఉనికికలవాడు, భవతి=అగుచున్నాడు, యః=ఎవరు
 వాయే=వాయువుయొక్క, ఆయతనం=ఉనికి వేద=తెలిసికొనునో,
 ఆయతనవాన్=ఉనికికలవాడు, భవతి=అగును, వాయో=వాయువు
 యొక్క, ఆయతనం=ఉనికి, అపంవై=నీరుగదా, ఆయతనవాన్=
 ఉనికి కలవాడు, భవతి=అగును, యః=ఎవరు, ఏవం=ఇట్లు,
 వేద=తెలిసికొనునో, యః=ఎవరు, అపః=నీటియొక్క,
 ఆయతనం=ఉనికి, వేద=తెలిసినవారు, ఆయతనవాన్=ఉనికికల
 వారు, భవతి=అగును;

అసౌ తవన్=ఈ సూర్యుడు, అపః=నీటికి ఆయతనంవై=ఉనికి
 గదా, ఆయతనవాన్=ఉనికికలవాడు, భవతి=అగును, యః=ఎవరు,
 అముష్య=ఈ, తవతః=సూర్యునకు, ఆయతనం=ఉనికి, వేద=
 తెలిసికొనునో, ఆయతనవాన్=ఉనికికలవాడు, భవతి=అగును,
 అముష్యతవతః=ఈ సూర్యునకు, అపః=నీరు, ఆయతనంవై=
 ఉనికిగదా, యః=ఎవరు, ఏవం=ఇట్లు, వేద=తెలిసికొనునో, యః=
 ఎవరు, అపః=నీటియొక్క, ఆయతనం=ఉనికి, వేద=తెలిసిన
 వారు, ఆయతనవాన్=ఉనికి కలవాడు, భవతి=అగును.

ఆయతనవాన్ = ఉనికికలవాడు, భవతి=అగును, యః=ఎవరు
 ఏవం=ఇట్లు, వేద=తెలిసికొనునో, యః=ఎవరు, అపాం=నీటి
 యొక్క, ఆయతనం=ఉనికి, వేద=తెలిసినవారు, ఆయతనవాన్=
 ఉనికి కలవాడు, భవతి అగును.

సంవత్సరః=సంవత్సరము, అపాం=నీటికి, ఆయతనంవై=
 ఉనికిగదా, ఆయతనవాన్=ఉనికికలవాడు, భవతి=అగును,
 యః=ఎవడు, సంవత్సరస్య=సంవత్సరముయొక్క ఆయతనం=
 ఉనికి, వేద=తెలిసికొనునో, ఆయతనవాన్=ఉనికి కలవాడు.
 భవతి=అగును, ఆపః=నీరు. సంవత్సరస్య=సంవత్సరమునకు,
 ఆయతనంవై=ఉనికిగదా, ఆయతనవాన్=ఉనికి కలవాడు, భవతి=
 అగును. యః=ఎవరు, ఏవం=ఇట్లు, వేద=తెలిసికొనునో, యః=
 ఎవరు, అప్పు=నీటియందు, నావం=నావను. ప్రతిష్ఠితాం=ప్రతి
 స్థింపబడినదానినిగా, వేద=తెలిసికొనునో; ప్రతి + ఏవ +
 తివ్యతి=ప్రత్యేవ తివ్యతి=జ్ఞానిపూర్ణుడుగానే ఉండును.

సువాసినీ పూజా

ప్రాజ్ఞ మంత్రితాం సుదాసినీ మాహూయతాందేవీ రూపాం
 విభావ్య ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లీం సౌః సువాసిన్యై ఆర్ఘ్యం
 కల్పయామినమః । ఇత్యాదిరీత్యా ఆర్ఘ్య-ఆచమన-స్నాన-గంధ,
 హరిద్రా కుంకుమ పుష్ప, భూస, దీప, నైవేద్య, తాంబూలాని
 దద్యాత్ (సతివితవే వసనాని చ).

సాచ దీక్షితచేత్ మూలేన సమస్త ఏకకేత్యాది సమష్ట
మంత్రేణ చక్రమేణ శ్రీ దేవ్యై ఆవరణ దేవతాభ్యశ్చ పుష్పాం
జలిందద్వాత్ । తతస్త స్వాః కరేక్షీరపాత్రం నాగరఖండం
సమర్పయేత్ । సాచ ఉత్థాయ శిరసి హృదయే ఆత్మ చతుష్టయం
సంతర్ప్య చక్రే దేవీంత్రీః సంతర్ప్య మూలేన పాత్రం
వామకరే ధృత్వా దక్షిణ కరేణాచ్ఛాద్యోపవిశ్య తత్త్వాని శోధ
యేత్ । కరాపుసః పాత్రాంతరమాదాయ వక్ష్యమణ మంత్రేణ
తస్యై సమర్పయేత్ (అదీక్షితా చేదశి పాత్రదానమేవ) యథా.
ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం అలి పాత్రమిదంతుభ్యం దీయతేపితౌవిశ్వాతమ్,
స్వీకృత్య నుభగేదేవి యశోదేహిః పూవ్ ఒహి॥

ఇతి మంత్రేణ సువాసిన్యైఅథవా శ్రీదేవ్యై సమర్పయేత్ ।
సాపితత్ సావశేషం స్వీకృత్య—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం వత్సతుభ్యం యథాదత్తం పీతశేషం
కులామృతం త్వచ్ఛత్రున్ సంహరిష్యామితవాభీష్టం

దదామ్యహమ్॥

ఇతి మంత్రేణ ప్రతి దద్వాత్ । తతః సాధకః సువాసినిం
భోజయిత్వా సంతర్ప్య తాంబూలాద్యైః సంతోషయేత్ ॥

9) సువాసిని పూజా

ప్రాక్=ముందు, నిమంత్రితాం=నియమించిన, సువాసినిం=
పుణ్య స్త్రీని ఆహూయ=పిలిచి, తాం=ఆమెను, దేవీరూపముగా,

విభావ్య=భావించి, ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లీం సోః, - సువా
సిన్ద్యై=సువాసినికి అర్ఘ్యం=అర్ఘ్యమును (పూజాద్రవ్యము) కల్ప
యామి=నమకూర్చుదును నమః=నమస్కారము; ఇత్యాదిరీత్యా=
ఈ విధముగ, అర్ఘ్య-అచమన-స్నాన-గంధ-హరిత్రా-కుంకుమ-
పుష్ప-ధూప-దీప-నైవేద్య-తాంబూలాని =అర్ఘ్యము, అచమనము,
స్నానము, గంధము, పసుపు, కుంకుమ, పుష్పములు, ధూపము,
దీపము, నైవేద్యము, తాంబూలము దద్యాత్ =ఈయవలయును;
(సతి విభవే=నైవేద్యమునుబట్టి, వసనాచివ=వస్త్రమును).

సా చ=ఆమెయు, దీక్షితాచేత్=దీక్షనొందినదై నచో, మూలేన=
మూల మంత్రముచే, సమస్త ప్రకరణాది సమస్త మంత్రణ చ=
సమస్త ప్రకరణాదిక సమస్త మంత్రముతోను, క్రమేణ=క్రమ
ముగా శ్రీదేవ్యై=శ్రీదేవికి, ఆవరణదేవతాభ్య, చ=ఆవరణ దేవ
తలకును పుష్పాంజలిని, దద్యాత్=ఇయ్యవలెను. తతః=పిమ్మట
తస్యాః=ఆమెయొక్క, కరే=చేతియందు, క్షీరపాత్రం = క్షీరపా
త్రము నాగరఖండం చ = నాగరఖండమును అల్లపు ముక్కను
సమర్పయేత్=సమర్పింపవలయును, సా చ=ఆమెయు, ఉత్తాయ
లేచి, శిరసి=శిరస్సునందు, హృదయే=హృదయమునందు, ఆత్మ
చతుష్టయః=ఆత్మ చతుష్టయమును, సంతర్ప్య=తృప్తినిొందించి,
చక్రే=చక్రమున, దేవీం=దేవిని త్రిః=మూడు మారులు,
సంతర్ప్య=తృప్తిపరచి, మూలేన=మూలమంత్రముచే పాత్రం=
పాత్రను, బామకరే=ఎడమచేతియందు, ధృత్వా=ధరించి, దక్షిణ
కరేణ=కుడిచేతితో, ఆచ్ఛాద్య = కప్పి, ఉపవిశ్య = కూర్చుండి

తత్త్వాని=తత్త్వములను, శోధయేత్=శోధింపవలెను, కర్తా=కర్త
 పునః=మరల, పాత్రాంతరం=మరియొక పాత్రను, అదాయ =
 తీసికొని, వక్ష్యమాణమంత్రేణ = చెప్పబోవు మంత్రముతో,
 తస్మై=అమెకు వమర్పయేత్=నమర్పింపవలెను; (అదీక్షితాచేత్=
 దీక్షనొందినది కానిచో, అశిష్టాత్రదానం ఏవ=అశిష్టాత్రదానమే)-

యథా - ఎట్లనగా;

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం - మఠగేదేవి = పౌతాగ్యదేవతా ।
 ఏళి తాన్వితం=నైవేద్య పేళముతో కూడిన, ఇదం అలిపాత్రం =
 ఈ అలిపాత్రను, తుభ్యం=నీకు, దీయతే = ఇయ్యబడుచున్నది.
 స్వీకృత్య=స్వీకరించి, యళః=కీర్తివి, దేహి=ఇమ్ము, రిహన్=
 శత్రువులను, ఇహి=నశింపజేయుము; ఇతి మంత్రేణ=ఈ మంత్ర
 ముతో, సువాసినైః=సువాసినికి, అథవా=లేదా శ్రీదేవ్యైః=శ్రీదే
 వికి, వమర్ప యేత్=నమర్పింపవలయును.

పా ఆపి=అమెయు, తత్=ఆ పాత్రను, సావశేషం=
 స్వీకృత్య=స్వీకరించి—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం—

వత్స=వత్సా, తుభ్యం=నీకు, పీతశేషం - త్రాగగా మిగి
 లిన, కలామృతం=కలామృతము, యదాదత్తం=అట్లే ఇయ్య
 బడినది, క్షత్ + శత్రూన్=నీ శత్రువులను, సంహరిష్యామి=

సంహరించెదను, అహం=నేను, తవ=నీ యొక్క, అభీష్టం=అభీష్టమును, దదామి=ఇచ్చెదను.

ఇతి మంత్రేణ=ఈ మంత్రముతో, సృతిదద్యాత్=ప్రతిదానము చేయవలెను. తతః, తర్వాత, సాధకః=సాధకుడు నువాసిసిం=నువాసివిసి, భోజయిత్వా=భుజింపజేసి, సంతర్ప్య=తృప్తిపరచి, శాంబాలాద్వైః=శాంబాలాదులతో, సంతోషయేత్=సంతోషపరచవలెను.

సామయిక పూజా

తతః, సంనిహితే గురౌ గురుసన్నిధానమున, గురుం నత్వా గంధ కుంకుమాదిభిరుపచర్య గురుపాదుకా మంత్రేణ అభిపూజ్య పాత్రాణి సమర్పయజేత్ । అసంనిహితే గురౌ స్వశిరసి గురుత్రయం యజేత్, :సంనిహితాన్ సామయికా నాహూయ గంధ కుంకుమాది భిరుపచర్య పాత్రాణి దద్యాత్ । పూర్వ తత్త్వ కోదనం కుర్యాత్ । సామయికాశ్చ పాత్రమాదాయ సమస్త ప్రకరణేత్యాది సమష్టి మంత్రేణ పుష్పాంజలిం దత్వాస్వశిరసి గురుత్రయం హృదయే అత్య చతుష్టయంప ఇష్టాదైవీం సంతర్ప్య తత్త్వకోదనం యరోపదిష్టం కుర్పుః॥

10) సామయిక పూజా

తతః=తరువాత, సంనిహితే గురౌ = గురుసన్నిధానమున, గురుం=గురువునకు, నత్వా=నమస్కరించి, గంధ - కుంకుమా

దిభిః=ఉపచర్య=గంధ కుంకుమాదులతో ఉపరించి, గురుపాదుకా
 మంత్రేణ=గురుపాదుకలను మంత్రో, అభిపూజ్య=పూజించి,
 పాత్రాణి=పాత్రలను, సమర్పయేత్=సమర్పింపవలయును, సని
 హితాన్=సనిహితులయిన, సామయికాః = సమయమునందు
 అక్కడున్నవారిని, ఆహూతుః=పిలిచి, గంధ కుంకుమాదిభిః=
 గంధ కుంకుమాదులతో, ఉపచర్య=ఉపదరించి, పాత్రాణి=పాత్ర
 లను దద్యాత్=ఇయ్యవలెను. సత్సత్=తర్వాత, తత్త్వశోధనం=
 తత్త్వ శోధనము, కుర్యాత్=చేయవలెను, సామయికాః చ=సామ
 యికులును, పాత్రం ఆదాయ=పాత్ర తీసికొని, సమస్త ప్రకరే
 త్యాది సమష్టి మంత్రేణ=సమస్త ప్రకర-ఇత్యాదిక సమష్టి మంత్ర
 ముతో పుష్పాంజలిం=పుష్పాంజలిని, దత్వా=ఇచ్చి, స్వశిరసి=
 తన శిరమున, చతుష్టయం చ=చతుష్టయమును, ఇష్ట్యా=యాగము
 చేసి, దైవీం=దేవిని, పఠర్వ్యం=సంతుష్టిచేసి, తత్త్వ శోధనం=
 తత్త్వశోధనము, యథోపదిష్టం=ఉపదేశానుసారముగ, కుర్యుః=
 చేయవలెను.

పూజా సమర్పణ - దేవతోద్వాసనమ్

సాధువాఽపాధువాకర్మ యద్యతా చరితమ్ మయా
 తత్సర్వం కృపయాదేవి గృహాజారాధనంమమ॥ దేవనాథ గురో
 స్వామిన్ దేశిక స్వాత్మనాయక త్రాహి త్రాహి కృపాసింధో
 పూజాం పూర్ణ తరః కుత ఇతి దేవ్యా వామహస్తే పూజాం

సమర్ప్య శంఖముద్భృత్య దేవ్యపరిత్రిః పరిభాగ్మ్య తజ్జలం హస్తే
సమాదాయ । సామయికానాత్మానం చ మూలేన,

ప్రోక్ష్య శంఖం ప్రక్షేప్త్య విదధ్యాత్ ।

తతో మూలేన తీర్థ నిర్మాల్యే స్వీకృత్య—

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం జ్ఞానతోఽజ్ఞానకోవాఽపియన్మయా
చరితం శివేతవకృత్య మితిజ్ఞాత్వా క్షమస్వపరమేశ్వరి॥

ఇతి క్షమాప్య సర్వాసామావరణ దేవతానాం శ్రీదేవ్యంగే
నిలయం విభావ్య.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం హృత్పద్మ కర్ణికా మధ్యేశివేన
సహశంకరి పృవిశత్వం మహాదేవి సర్వైరావరణైః సహ॥

ఇతి తేజోదూషేణ పరిణతాం శ్రీదేవిం పూర్వవత్
హృదయం నీత్వాపునః ఆత్మాభిన్న సంవిద్రూపేణ భావయేత్॥

11) పూజా సమర్పణ దేవతోద్వాసనం

సాధువా = మంచిగాని, అసాధువా = అసాధువుగాని,
కర్మ = కర్మ యద్యత్ = ఏది ఏది, మయా = నాచే, ఆచరితం =
ఆచరింపబడినదో, తత్ సర్వం = అది అంతయు, దేవి = దేవీ,
కృపయా = దయతో మమ = నా యొక్క, ఆరాధనా = పూజన,
గృహీణ = గ్రహింపుము.

దేవనాథ=దేవప్రభూ గురో స్వామిన్ = గురుస్వామి,
 దేశిక=పూజ్యుడైన, స్వాత్మ నాయక=ఆత్మప్రభూ, కృపా
 సింధో=దయాసముద్రా । తాహి - తాహి=రక్షింపుము రక్షిం
 పుము. పూజాం=పూజను. పూర్ణతరాం=పూర్ణమైన దానినిగా,
 కురు=చేయుము.

ఇతి=ఇట్లు. దేవ్యాః=దేవియొక్క. వామహస్తే=ఎడమ
 చేతియందు పూజాం=పూజను. సమర్ప్య=సమర్పించి. శంఖం=
 శంఖమును. ఉద్భృత్య=పైకి ఎత్తి దేవ్యపరి=దేవిపైన. త్రిః=
 మూడుసార్లు. పరిత్రామ్య=తీర్చి. ఉజ్జ్వలం-ఆ నీటిని. హస్తే=
 చేతియందు. సమాదాయ=తీసికొని సామయికాన్=సామయికులను,
 ఆత్మానం చ=తనను, మూలేన=మూలమంత్రముచే, ప్రోక్ష్య=చల్లి,
 శంఖం=శంఖమును. ప్రజ్ఞేశ్య=కడిగి నిదద్యాత్=దరింపవలెను
 యథాస్థానమున ఉండవలెను; తతః=తర్వాత, మూలేన=మూలమంత్ర
 ముచేతీర్థ తిర్మాత్యే=తీర్థమును పుష్పమును, స్వీకృత్య=స్వీకరించి.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం—

శివే=ఓ దేవీ, జ్ఞానతః=తెలిసి, అజ్ఞానతః వా ఆపి=తెలి
 యకగాని, మయా=నాచే, యత్=ఏది, ఆవరితం = ఆవరింపబడి
 నదో, పరమేశ్వరి=పరమేశ్వరీ, తవ=నీ యొక్క, కృత్యం =
 పూజాకృత్యముగా, జ్ఞాత్వా=తలచి, క్షమస్య=క్షమింపుము.

ఇతి=ఇట్లు, క్షమాప్య=క్షమార్పణచేసి, సర్వాసాం-ఆవ
 రణ దేవతానాం=ఆవరణ దేవతలందరియొక్క. శ్రీ దేవ్యంగే=
 శ్రీదేవి యందు, విరియం=విలీనమగుట, విభావ్య=భావించి;

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం—

శంకరి=దేవీ, హృత్పద్మకర్ణికాచంద్రే=హృదయ పద్మ
కర్ణిక యోక్క మద్యే=మధ్యయందు, శివేనసహ=శివునితోకూడ,
త్వం=నీవు, మహాదేవి=మహాదేవీ, నర్వేః అవరణైః నహ=అవ
రణములన్నిటితో డను, ప్రవిశ=ప్రవేశింపుము.

ఇతి=ఇట్లు, తేజోరూపేణ=తేజోరూపముతో, పరిణతాం=
పరిణమించిన, శ్రీదేవిం=శ్రీదేవిని, పూర్వవత్ = పూర్వమువలె
హృదయం=హృదయమును నీత్వా=బొందించి, పునః = మరల,
ఆత్మాభిన్న సంవిద్రూపేణ = ఆత్మాభిన్నమైనబుద్ధి రూపముతో,
దావయేత్=దావింపవలెను.

శాంతి పాఠం

ఓంద్యోః శాంతిరస్త రిక్షిగ్ం శాంతి స్పృధ్వీశాంతి రాసః శాంతి
రోషధయః శాంతి వసస్సతయః శాంతి ర్విశ్వేదేవాః శాంతిర్నహ్మ
శాంతి సర్వగ్ం శాంతిః శాంతిరేవ శాంతి స్సామా శాంతిరేది.
శాంతిః, శాంతిః, శాంతిః ఓం. కుక్రవారమునాడు, అష్టమినాడు,
పూర్ణిమనాడు, వీలునుబట్టి లలితాష్టోత్తర శతనామావళితోగాని,
లలితా సహస్రనామ స్తోత్రముతోగాని, త్రిశతితోగాని, ఐదగ్గమాలా
స్తోత్రముతోగాని, సౌభాగ్య అష్టోత్తర శతనామావళితోగాని
పసుపుతో చేయ బడిన కుంకుమతో పూజ చేయవలెను.

12) శాంతిపాఠః

ద్యోః= (ఆకాశము) స్వర్గము, శాంతిః = శాంతి, అంత
రిక్షం=ఆకాశము, శాంతిః=శాంతి, పృథ్వీ=భూమి, శాంతిః=శాంతి,
అపః=నీరు, శాంతిః=శాంతి, ఓషధయః=ఓషధులు, శాంతిః=శాంతి,

వనస్పతయః=వనస్పతులు (మారేడు, రావి, మర్రి, జువ్వ, జమ్మి, మొదలగు పువ్వు లేకుండగ పలించునవి) కాంతిః=కాంతి, కాంతిః=కాంతి, సా=ఆ కాంతి, మా=నాకు, కాంతిః=కాంతి అయి, ఏథి=ఉండుగాక, కాంతిః, కాంతిః, కాంతిః ఓమ్.

శుక్రవారమునాడు, అష్టమివాడు, పూర్ణి నాడు - వీలునుబట్టి లలితాష్టోత్తర శతనామావళితోగాని, లలితానహస్ర నామావళితోగాని, త్రిశతితోగాని, ఖడ్గమాలా స్తోత్రముతోగాని, సౌభాగ్యాష్టోత్తర శతనామావళితోగాని, పసుపుతో చేయబడిన కుంకుమతో - పూజ చేయవలెను.

విశేషార్ఘ్య ద్వాసనమ్

మూలేన విశేషార్ఘ్య పాత్రం అమస్తకం ఉద్భృత్య తీర్థం పాత్రంతరేణాదాయ-"అర్చ్యం జ్వలతి" ఇతి మంత్రేణ అత్మనః కుండలిన్యగ్రే హుత్వాబ్రాహ్మణాన్ సువాసినీశ్చ భోజయిత్వా న్వయమపి భుక్త్వా యథా సుఖం విహరేత్॥

విశేషార్ఘ్యద్వాసనమ్—

మూలేన = మూలమంత్రముతో, విశేషార్ఘ్య పాత్రను, అమస్తకం=శిరస్సు వరకు, ఉద్భృత్య=ఎత్తి, త తీర్థం=ఆ తీర్థమును పాత్రాంతరేణ=మరియొక పాత్రతో, ఆదాయ=తీసికొని, "అర్చ్యం జ్వలతి" ఇతి మంత్రేణ="అర్చ్యంజ్వలతి" అను మంత్రముతో, అత్మనః=తన యొక్క కుండలిన్యగ్రే=కుండలిని అగ్రమున, హుత్వా=హోమముచేసి, బ్రాహ్మణాన్=బ్రాహ్మణులను, సువాసినీశ్చ=ముత్తైదువలను, భోజయిత్వా = ఆరగింపచేసి, న్వయం అపి=తానును, భుక్త్వా=భుజించి, యథాసుఖం=సుఖముగా, విహరేత్=విహరింపవలెను.

డాక్టరు స్వామి జ్ఞానానందులు
(శ్రీనగరము - కాశ్మీరము - 1920)

పరిశిష్టము 1

శ్రీ స్వామి జ్ఞానానందుల సంక్షిప్త జీవన చరిత్ర

శ్రీ స్వామి జ్ఞానానంద తెలుగుదేశంలో పుట్టడం తెలుగు వాళ్ళ గొప్ప అదృష్టం. మహద్భాగ్యం. దేవతలకు తెలుగుదేశం పైన ఎంత ప్రీతి ఉన్నదో అవిపిస్తుంది ఈ సంఘటన. భారతదేశ ఆధ్యాత్మిక మహాపథ యాత్రలో అపూర్వమూ అతులితమూ అయిన సన్నివేశం స్వామి జ్ఞానానంద ఆవతరణం. ఒక వెయ్యి సంవత్సరాల చరిత్రలోనే గొప్ప ప్రాముఖ్యం గల మట్టం స్వామి వారి జననం. విశ్వ విజ్ఞాన శాస్త్రీయ ప్రాముఖ్యంగల గొప్ప శాస్త్రవేత్త శ్రీ స్వామి. అంతేకాదు అలనాడు అదిశంకర భగవత్పాదులవలె ఆధునికులలో రమణ మహర్షి వలె గొప్ప జ్ఞాని. ఆరూఢ పరతత్త్వానుభూతి సాధించిన సంయమి. ఋషిపుంగవుడు. ఉన్నతోన్నత ఆధ్యాత్మిక తపోవిభవుడు. అవధూత.

హేతువాదులు నాస్తికులు ప్రత్యక్ష ప్రమాణవాదులు నిరీశ్వరవాద ప్రచారకులు అజ్ఞేయతావాదులు కార్యకారణ ప్రమాణవాదులు ఎందరెంత ప్రచారం చేసినా భారతదేశంలో శంకరభగవత్పాదుల వారినుండి నేటివరకు తెలిసిన చరిత్రలో ఈ కంటికి కనపడే మూలతత్త్వాన్ని గవేషించి పరమార్థం తెలుసుకున్న మహనీయులెందరో ఉన్నారు. ఆధునిక కాలంలో త్రైలింగ స్వామి, రామకృష్ణ పరమహంస, స్వామి వివేకానంద, స్వామి రామతీర్థ మొదలైన

వారి శ్రేణిలోని మహనీయులు స్వామి జ్ఞానానంద. వీరికెవ్వరికీ లేని వింక్షణత కూడా స్వామివారి మూర్తి మంతంలో కనపడుతుంది. ఆదేమిటంటే ఆధునిక ప్రపంచపు ఉనికిని నేడు అమెరికానిమిన్న పరమాణు భౌతిక విజ్ఞాన (న్యూక్లియర్ ఫిజిక్స్) శాస్త్రవేత్తలలో శ్రీ స్వామివారికి విశిష్టమైన స్థానమున్నది. ఇది అపూర్వమూ, అత్యద్భుతమూ, పరమాశ్చర్యకరమూ అయిన విషయం పరమాణు భౌతిక విజ్ఞాన ప్రాథమిక విషయాలు గురించి స్వామి రచించిన నూరింటికిపై గా వ్యాసాలు 'ఎలిమెంట్స్ ఆఫ్ న్యూక్లియర్ ఫిజిక్స్' పేరిట విశ్వవిద్యాలయ పరమాణు భౌతిక విజ్ఞానశాస్త్ర విద్యార్థులకు పాఠ్యపుస్తకం జ్ఞానవిజ్ఞానాల సదాశివస్వరూపం శ్రీ స్వామి. ఆయన వ్యక్తా వ్యక్త, సగుణ విర్గుణ, ప్రకృతిపురుష, శక్తిశాక్త ఉపాసనల సమగ్రపమన్వయ జ్ఞానావధి, స్థితప్రజ్ఞా, పూర్ణపురుషులు, ఆద్యైతదర్శనావధి. ఈ ఇరవయ్యో శతాబ్దిలో ఇటువంటి మహాత్ముడి జీవిత చరిత్ర అనన్యం. మహా మహిమోపేతం, వాచామగోచరం

'శ్రీ స్వామి జ్ఞానానంద చరితామృతం' అనే తెలుగు గ్రంథం 1972 లోనూ మరల 1985 లోనూ వెలువడింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో గౌరగనమూడి అనే గ్రామం వుంది. అక్కడి శ్రీరామ జ్ఞానపురి పబ్లికేషన్ లీగ్ ఆఫ్ ప్రచురణ సంస్థద్వారా ఈ గొప్ప పుస్తకం వెలువడింది. ఈ గ్రంథంలోని ద్వితీయాధ్యాయంగా శ్రీ స్వామి జ్ఞానానంద యతి

చంద్రుల స్వీయచరిత్ర కథనం విబద్ధమైంది. తెలుగువాళ్ళంతా కళ్ళకద్దుకొనవలసిన గ్రంథం ఇది. భౌతిక ప్రపంచ, ఆధ్యాత్మికానుభవ సంశ్లేషణం, విస్మయకరమైన విషయాలు. శాస్త్ర విజ్ఞాన వేదాంత దర్శనాల పరమగమ్యం ఒకటేనన్న సంగతులు ఈ చిన్న గ్రంథం ద్వారా సూటిగా సరళంగా తేటతెల్లంగా జిజ్ఞాసువులు తెలుసుకో గలుగుతారు.

జననం, బాల్యం, విద్యోపార్జన

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా భీమవరానికి కొద్ది దూరంలోవున్న గొరగనమూడిలో శ్రీ భూపతిరాజు శ్రీ రామరాజు, సీతయమ్మ అనే పుణ్యదంపతులకు లక్ష్మీనరసింహరాజు అనే పూర్వాశ్రమ నామంగల స్వామి జ్ఞానానంద 1898 వ సంవత్సరం డిసెంబర్ 5 వ తేదీన జన్మించారు. సమస్తమైన సంపదలకు నిలయమైన వంశం పీరింది యోగమూ భోగమూ సమసించిన జ్ఞానసంపద కలవారు తండ్రిగారు. ధనదాన్య సమృద్ధమైన కుటుంబంలో ఆలనాడు తుద్దోధన మహారాజుకు గౌతముడిలా జన్మించినా శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహరాజు చిన్నతనంనుంచీ కూడా ఐహిక సుఖ విముఖులుగానే ఉండటం గమనార్హం.

స్వగ్రామానికి మూడు మైళ్ళ దూరంలో వున్న పీరవాసరంలో శ్రీ లక్ష్మీనరసింహరాజు గారి ప్రాథమిక విద్యాభ్యాసం జరిగింది. అటు తర్వాత పీరి విద్యా వికాస సంరక్షకులుగా

ఉన్న సూరంపూడి సీతారామయ్య మేష్టాడు తణుకు స్కూలుకు బదిలీకాగా శ్రీ లక్ష్మీనరసింహరాజుగారుకూడా తణుకు హైస్కూలులో ఫస్ట్ ఫారంలో చేరారు. అప్పుడు స్వామివారికి 12 సం॥ల వయసు. తణుకు స్కూలులో స్వామి చదువుకుంటున్న రోజులలో మహారాష్ట్రమునుంచి ఒక స్వాములవారు తెలుగునాడును పర్యటించడం జరిగింది. ఆ స్వామివారు తణుకు కూడా వచ్చారు. శ్రీ లక్ష్మీనరసింహరాజు ఆ మహారాష్ట్ర స్వామివారిని దర్శించారు. ఆ స్వాములవారు వీరికి శ్రీ కృష్ణమంత్రోపదేశం చేసినట్లు స్వామి జ్ఞానానంద జీవిత చరిత్రలో ఉల్లేఖ్యం శ్రీ లక్ష్మీనరసింహరాజు తణుకులో రెండేళ్ళు మాత్రమే హైస్కూలు తరగతులలో చదివారు. అటు తర్వాత వారి విద్యాభ్యాసం నరసాపురం టైలర్ హైస్కూలులో కొనసాగింది. ఉన్నత పాఠశాల తరగతులలో చదువుతున్నప్పుడే తక్కిన విద్యార్థులకన్నా స్వామివారి వైఖరి విలక్షణంగా వుండేది. అటపాటల్లో ఆయనకు అభిరుచివుండేదికాదు. ఎప్పుడూ పుస్తక పఠనం పట్ల చాలా ఆసక్తి చూపేవారు. హైస్కూలు ఉన్నత తరగతుల విద్యార్థులకు ఒక చర్చా సంఘం ఏర్పరచి వక్తృత్వ పోటీలు నిర్వహిస్తూ ఈ సంఘానికి శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహరాజు అనే పూర్వాశ్రమ నామంగల స్వామి జ్ఞానానంద నాయకులుగా ఉండేవారు. స్కూల్లో చదువుకొనే రోజుల్లో ఆయనకు ఖోతికళాత్రం, రసాయనశాస్త్రం చాలా అభిమాన విషయాలు. వీటిలో ఆయనకెప్పుడూ చాలా మంచి మార్కులు వస్తూ వుండేవి.

తెలుగుదేశంలో ఆనాడు చాలా ప్రసిద్ధి పొందిన హెడ్మాస్టరు అంబగుఖానా జయరామరావుగారు ఆప్పుడు నరసాపురం హైస్కూలు హెడ్మాస్టరుగా ఉండేవారు. ఫిజిక్సు కెమిస్ట్రీలో నూటికి నూరు మార్కులు వచ్చినా ఇంగ్లీషులో మంచిమార్కులు రాకపోతే పరీక్షకు పంపను అని హెచ్చరించేవారు ఆ హెడ్మాస్టరు గారు విద్యార్థులను.

స్వామి జ్ఞానానంద బాల్యం కౌమారం గూడా ఆయన ఆచూకీలాన్ని. కరుణా తరంగితార్ద్ర హృదయాన్ని ప్రస్తుతీకస్తున్నాయి. దీనులపట్ల కరుణ, అనహాయులనట్ల అభిమానం. దానధర్మ దయాశౌచాది గుణాలు స్వామివారి కౌమార జీవిత ఘట్టాల్లో ప్రకాశిస్తున్నాయి. స్వామివారి ఐహిక జీవిత విస్మయ ఆధ్యాత్మికానుభవానక్తి జాతకంలో దైవజ్ఞులు భవిష్యకరించిన సూచనలు తూడగా తండ్రిగారైన శ్రీ రామరాజుగారికి కుమారుడి వివాహం చేయటం అవశ్యకమని తోచివుంటుంది. అలనాడు కపిల వస్తువుర వరాధీశుడైన శుద్ధోధన మహారాజు కూడా అట్లానే ఆలోచించాడు. శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహరాజుగారికి తల్లితండ్రులు చిన్నతనంలోనే వివాహం చేశారు. కొమరగిరి పట్నం వాస్తవ్యులైన శ్రీ నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారి పుత్రిక సోమావతమ్మగారికి లక్ష్మీనరసింహరాజుగారికి వివాహం శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస శ్రీ శారదామాతలకు వివాహం జరిగినట్లే జరిగింది కాని శ్రీజ్ఞానానందస్వామి అజన్మ పరివ్రాజకులుగానే ఉండిపోయినారు. వీరితో హైస్కూలు తరగతులు

చదివిన శ్రీ మంత్రెన గోపాలరాజుగారు స్వామివారి పూర్వాశ్రమ జీవితాన్ని గూర్చి ఇట్లా పేర్కొన్నారు. "వీరి జనకులైన శ్రీరామ రాజుగారు బలవంతమున ఈయనకు వివాహము గావించినను గృహస్థ జీవితము నందీయనకేమాత్రము అనురాగము లేనికతమున పరమార్థ చింతనతో జీవితమును గడుపుమని తార్కకు హితోప దేశము గావించి సర్వసంగ పరిత్యాగమునల్పి హిమాలయ తపో భూముల కేగిరి." (పుట 17. స్వాము జ్ఞానానంద చరితామృతము, ప్రథమ ముద్రణ-1972).

1917 వ సంవత్సరం స్వామి వారు స్కూలుపైనలు పరీక్ష రాశారు. ఆ సంవత్సరం నరసాపురం హైస్కూలు నుంచి ముగ్గురు మాత్రమే ఈ పరీక్షలో కృతార్థులైనారట ఉత్తీర్ణులైనవారిలో శ్రీ స్వామి నెంబరులేడు. స్వామివారికి సన్నివేశం మంచి అవకాశంగా వరిణమిందింది. విరక్తితోవాడు ఎక్కడికో వెళ్ళి పోయినాడు. వారు కలకత్తా చేరారు. తండ్రిగారు కుమారుడికోసం ఎంతగానో వెతికించారు. అహతహాలాడారు. శ్రీ లక్ష్మీనరసింహరాజుగారి నహధ్యాయి, అంతరంగిక మిత్రుడు అయిన ములుకుట్ల వీరన్నను ఎలాగైనా తమపుత్రుడి ఉరికిని తెలుసుకొని తీసుకొని రావల్సిందిగా శ్రీ రామరాజుగారు నిర్బందించారు శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ రాజుగారు కలకత్తాలో దక్షిణేశ్వరంలోని శ్రీ రామకృష్ణ కేంద్రం చేరుకొని వివేకానందబ్రదర్ హౌస్ వారిచ్చే పండ్లు రొట్టెలు తీసుకుంటూ ఆధ్యాత్మిక గవేషణలో ఉన్నారు. అప్పుడు

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస శిష్యసమాఖ్యలో ఒకరైన స్వామి శివానంద బేలూరు మఠాని కధిపతులుగా ఉండేవారు. వారు శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహరాజుగారి నెతగానో అదరించి అధ్యాత్మిక శిక్షణవిస్తూ వచ్చారు. ఇంతలో గౌరగనమూడి నుంచి చూలకుట్ల వీరన్న వెతుక్కుంటూవచ్చి కలకత్తాలో బేలూరు మఠంలో తమ మితుగ్రిని జాడతీయగలిగారు. స్వామి శివానందను ఎంతగానో ప్రార్థించి తమ మితుగ్రిని తనవెంట గౌరగనమూడికి పంపవలసిందిగా ప్రార్థించేవారు అప్పుడు స్వామి శివానంద శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ రాజుగారిని ఇంటికి వెళ్ళవలసిందిగాను భగవదాదేశంతో కూడిన పిలుపు త్వరలోనే అందగానే బయలు దేరవలసిందిగాను ఆనున యించారు. తాము స్వగ్రామం తప్పక వస్తామని మాటయిచ్చి మితుగ్రి ముందుగానే ఇంటికి పంపివేసి స్వామివారు అన్నట్లుగా స్వగ్రామం చేరారు తండ్రిగతై న శ్రీ రామరాజుగారు కుమారుని రాకకు సంతోషించి గృహ విర్వహణ భారంతో ఆయన్ను పూర్తిగా కట్టిపెట్టే ఇంటివద్దనే వుండిపోతారన్న భ్రమతో ఇంటి పెత్తనమంతా ఆయనకు వప్పగించారు. శ్రీ లక్ష్మీనరసింహరాజు గారు ఈ సన్నివేశానికి నొచ్చుకున్నారు. కొద్ది నెలలు ఈ విధంగా గడవగా దూరాన ఒక వెలుగు ఆయనకు కనపడి గృహత్యాగానికి సమయ మాసన్నమైన సంగతి బోధించడం జరిగింది 1917 డిశంబర్ 14 వ తేది పింగళినామ సంవత్సర కార్తీక బహుళ అమావాస్య ఆర్థరాత్రి ఎవరికీ తెలియకుండా స్వామివారు ఇల్లు విడిచి పెట్టారు.

హిమాలయో వామ నగాధిరాజః

అమావాస్య అర్ధరాత్రివేళ ఇల్లువిడిచి కొద్ది దూరం రైలు మీదనూ చాలాభాగం కాలినడకను ఆరు వందల మైళ్ళు ప్రయాణం చేసి స్వామి ఖర్గపూర్ చేరుకున్నారు. నేపాల్ వెళ్ళి అక్కడ అరణ్యాలలో తపస్సు చేసుకోవాలని వారి సంకల్పం. ఈ విధంగా భారతదేశం నరిహద్దుదాటి నేపాల్ ప్రవేశించి అరణ్యంలో తపస్సు చేస్తుండగా ముజఫర్ పూర్ వాస్తవ్యుడైన ఒక శ్రీమంతుడు వేటి కోసం వచ్చి క్రూరమృగాలతో నిండివున్న ఈ అరణ్యం కన్నా హరిద్వారం హృషీకేశం తపస్సుకు అనువుగా వుంటాయి అని నచ్చచెప్పి స్వామివారిని తనతో తీసుకొని వెళ్ళటం జరిగింది. అక్కడి నుంచి స్వామి కాన్పూరు. దీల్లీ వెళ్ళటం జరిగింది. యమునా నదీతీరంలో ఒక సాధకుడితో కొన్నాళ్ళు రెల్లకుటీరంలో గడిపారు స్వామి అక్కడికి దగ్గరలోనే ఉన్న షిక్టోరియా గార్డెన్స్ లోని హార్డింక్స్ రైబ్రరీలో తదేక దీక్షతో "ప్లేటోనోరిఫిక్స్" నాలుగు సంపుటాలు చదివారు. స్వామి ఆరోజుల్లో సాధుసన్యాసుల పైన కూడా ప్రభుత్వపు గట్టినిఘా ఉండేది. స్వాతంత్రోద్యమంలో వీరిది కూడా కీలకమైన పాత్ర వుండవచ్చునని ప్రభుత్వపు అనుమానం. స్వామి వారిని దిటెక్టివ్లు వెన్నంటడం కూడా జరిగింది. అక్కడి నుంచి స్వామివారు ఒక ఆర్యసమాజ మిత్రుడితో హరిద్వారం చేరుకున్నారు. అక్కడినుంచి ఋషీకేశంలోని

స్వర్గాశ్రమం చేరుకున్నారు. కాని ఆక్కడీ వాతావరణం వారికి సంతృప్తిని కలిగించలేదు. నిర్జన ప్రదేశంలో తీవ్రమైన తపస్సాధనకు పూనుకోవాల్సివచ్చి కోరికతో రాజపుటానాలోని అబూపర్వతము చేరుకున్నారు అబూ పర్వతము మీద దూద్ బావిడి అనే ప్రాంతంలోని ఒక గుహలో స్వామి తీవ్రంగా తపస్సు చేయసాగిరి. ఇక్కడ ఒక విచిత్ర సంఘటన జరిగినది. పగలంతా అరణ్యములోను రాత్రి గుహలోనూ స్వామి వారు తపస్సు చేసుకుంటు కాలం గడిపాడు.

ఒకరోజు గుహలో జ్ఞానానందస్వామి వారు తపస్సు చేసుకుంటూ వుండగా ఒకవైపు గోడమీద పైభాగంలో అతికించిన ఒక కాగితం పైన మట్టి రాలిపోయి అక్కడ ఉన్న ఒక చిన్న గూటి నుంచి ఒక గుడ్డలమూట వూడినదింది. ఆ మూటను విప్పి చూడగా అందులో చాలా పొడవైన ఒక రక్ష రేఖ కనపడినది. ఆ రక్షరేఖ మధ్య "విజయ" అనే తెలుగు అక్షరాలున్నాయి. దీని చుట్టూ ఏవో యంత్రాలు నిగ్రహాలు ప్రాచీనలిపిలో ఏవో అక్షరాలూ ఉన్నాయి. యంత్రం చుట్టూ ఒక కాగితం చుట్టివున్నది. ఆ కాగితం విప్పి చూస్తే అందులో "ఎవరు దీన్ని మూడురోజులు శ్రద్ధతో ధరిస్తారో వాళ్ళ కోరికలు సిద్ధిస్తాయి" అని వ్రాసి ఉంది. ఈ రక్ష రేఖ వృత్తాంతం ఇప్పటి హేతువాదులు నమ్మరు. నమ్మకపోవటం కూడా సహజమే కావచ్చు. కాని ఈ స్వీయ చరిత్ర చదివితే ఇటు పంటి అద్భుతమైన విశేషాలు ఎన్నో వున్నాయి. కేవలం కుతూహలం కొద్దీ యీ రక్షరేఖను మూడు రోజులు ధరించారు స్వామి

వారు. మూడోరోజు పూర్తి అవుతున్నదనగా స్నానం చేస్తూ ఒక చెట్టు కొమ్మమీద యీ రక్షరేకును భద్రపరచగా అది కాస్తా మాయమైపోయింది. ఈ అబూ పర్వతం పైన చిత్ర విచిత్రమైన సిద్ధులు మహిమలు చూపిన ఒక మహమ్మదీయ సిద్ధ పురుషుడి విచిత్రోదంతాన్ని స్వామి జ్ఞానానంద స్వీయ చరిత్రలో వ్రస్తావించారు.

అబూపర్వతంపై తపస్సు చేసిన తర్వాత స్వామి మళ్ళా ఋషికేళం వెళ్ళి అక్కడ వ్యర్గాశ్రమంలో తీవ్ర సాధనలు చేసారు. అప్పటి కాయన వయస్సు ఇరవైమూడు సంవత్సరాలే. ఇక్కడ స్వామివారికి వంగ దేశీయులైన శరత్ చంద్రపేష్ అనే గొప్ప సాధకులతో సాన్నిహిత్యం లభించింది. శరత్చంద్రపేష్ మహాశ యాలు సన్యసించిన తరువాత పూర్ణానందులుగా యోగపట్ట విభూషితులైరి. అటు తర్వాత వీరివద్దనే మన స్వామి జ్ఞానానంద వన్యాన దీక్ష స్వీకరించటం జరిగింది. అప్పుడే వారి పేరు స్వామి జ్ఞానానందగా మారినది.

ఇటు తర్వాత నాలుగైదు సంవత్సరాలు స్వామి జ్ఞానానంద భారతదేశ ఉత్తర సరిహద్దులలో పుణ్యాశ్రమాలలో ఆచరించిన తపస్సు అనితరసాధ్యమైనదీ అద్భుతమైనది. కాశ్మీరంలో ఆయన తీవ్రతపశ్చర్యకు పూనుకున్నారు. స్వామి జ్ఞానానంద ఇరవై అయిదవ ఏట వన్యాసాశ్రమ స్వీకారం చేసారు. అటుతర్వాత

కొద్ది రోజులు కాశీలో గడిపారు. స్వామివారు కాశీలో ఉండగా ఇల్లు విడిచిన నాలుగు సంవత్సరాలకు ఆయన ఉనికిని గౌరగన మూడిలో తండ్రిగారు తెలుసుకొని ముఖ్య బంధువులను తీసుకొని వచ్చి స్వామివారిని ఒక్కసారి ఇంటికి వచ్చి వెళ్ళవలసిందిగా ప్రార్థించారు తండ్రిగారు, వారివెంట వచ్చిన బృందంతోపాటు స్వామివారు కామకూడా కలకత్తావెళ్ళి అక్కడ తమ గురువుగా రైవ స్వామి పూర్ణానందుల అనుజ్ఞతో దీక్షానంతరము స్వామివారు మొట్టమొదటిసారి ఆంధ్రదేశము వచ్చిరి.

1923వ సంవత్సరము నుంచి మళ్ళీ నాలుగు సంవత్సరాలు హిమాలయ సానుసీమలో స్వామివారు చేసిన తపస్సు అత్యంత అద్భుతమైనది. అత్యంత విస్మయకరమైనది. గంగోత్తరి సమీపంలో స్వామివారు సాగించిన తపస్సు వారి మాటల్లోనే వర్ణించాలంటే "మంచు ఇంకను పడుచునే యుండెను. తీవ్రముగ తపము ప్రారంభించితిని. వారము దినములగుసరికి శరీరమున అమితమైన తేజస్సు వేడిమి కలిగెను. ఒడలిమీద నున్న వస్త్రములను పూర్తిగ విసర్జించితిని. దివరాశ్రములు తపంబాచరించుచుంటిని. మహాద్భుతముగా మండెను. (పుట 76-1972). బడరీ కేదారం మానస సరోవరం టిబెట్టు గోముఖకైలాసాలలో పూర్తిగా అవదూత స్థితిలో అంటే దిగంబరముగ తీవ్రమైన తపస్సు చేశిరి స్వామి. అక్కడ నీటికన్నా గాలి 10, 15 డిగ్రీలు అతిశీతలంగా ఉంటుందట. నదులన్నీ గడ్డ కట్టుకొనిపోయే తీవ్ర శీతలం. ఈ భరించరాని చలిలో సాధువులు సన్యాసులు స్వామివారి ఒంటిని

తాకి కొంకర్లు పోయిన తమ శరీరాలను వెచ్చ చేసుకొనేవారుట. రోజుల తరబడి సమాస్థితిలో మంచు గుహలలో స్వామివారు తపస్సు చేయుటం నేటి హేతువాద యువతరం ఏ విధంగా సమన్వయం చేయగలదో మరి! స్వామి ఈ విధంగా ఒక దృశ్యాన్ని స్వీయ చరిత్రలో వర్ణించారు.

“అలకనంద సరస్వతీ నదుల సంగమ స్థానమును ‘గణేశ ప్రయాగ’ యందురు. ఇట సుమారు వెయ్యి అడుగుల ఎత్తున నున్న పర్వతము నెక్కితిని. సముద్ర మట్టమునకు 12,000 అడుగుల ఎత్తు. ఏమని చెప్పుదును ! ఇచట ఒక మైదానము కలదు. ఆ పెద్ద మైదానమంతయు మెత్తని వచ్చగడ్డి ఆర అంగుళము ఎత్తున పెరిగి రంగురంగుల పుష్పములతో రత్నకంబళములు పరచినటుల ఎంతో రమ్యముగను, వహాశ్చర్యకరముగను సమ్మోహన కరముగను నుండెను” (పుట 89.)

18,000 ల అడుగుల ఎత్తున ఉన్న మానాఘాట్ దాటి టిబెట్లో ప్రవేశించి కైలాస మానస సరోవరం యాత్ర చేసారు స్వామి. దిగంబరంగా తపస్సు చేయగల సాధనాస్థితిని ఇట్లా వర్ణించారు స్వామి.

“తీవ్రసాధనా బలమున అంశరమందే అత్యుష్ణము బయలుదేరి శీతోష్ణముల కతీతమైన తృప్తి పానల స్ఫురణలేని దేహతీత భావము ప్రజ్వరిల్లిన సాధకులను సహజ దిగంబరత్వ మేర్పడును”

జర్మనీ, ఇంగ్లండ్, అమెరికా

ఇటువంటి అవధూత స్వామివారు 1927వ సంవత్సరములో “పూర్ణసూత్రములు” అనే యోగసాధనాభ్యసన గ్రంథాన్ని జర్మనీలో అచ్చు వేయించాలని సంకల్పించి యూరోపు వెళ్ళి అక్కడ గొప్ప విజ్ఞానశాస్త్రవేత్త రూటోందటం ప్రపంచ ఆధ్యాత్మిక సాధన చరిత్రలోనే అపూర్వం. స్వామివారే ఒకసారి ప్రస్తావితంగా ఇట్లా అన్నారు. ‘విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలు తమ కఠోరత పశ్చర్యను, సన్యాస దీక్షను తరిచి ఆశ్చర్యపడతారు. సన్యాసులు తమ శాస్త్రవిజ్ఞాన తృప్తిని గూర్చివిని ఆశ్చర్యం చెందుతారు రెండూ విరుద్ధ సగుణ వ్యక్తావ్యక్తతత్వ స్వరూపావిష్కరణ మార్గారే. శాస్త్ర విజ్ఞానానికి ఆధ్యాత్మిక విద్యకూ సీమా భూమి ఒకటే అంటారు స్వామివారు.

స్వామి జ్ఞానానంద జీవితంలో 1896 నుంచి 1917 వరకు ఒక ఘట్టం. 1917 నుంచి 1927 వరకు తీవ్ర తపశ్చర్యా ఘట్టం. 1927 నుంచి 1947 వరకు అత్యున్నతస్థాయిలో వారు పరమాణు శాస్త్ర విజ్ఞాన ప్రయోగాలు జరిపారు. స్కూర్ పైనర్ పరీక్షతో విద్యాభ్యాసం ఆపివేసిన స్వామివారు జెకోస్లావేకియాలోని ప్రాగ్ నుంచి డి. ఎన్.సి. బ్రిటన్ లోని లివర్ పూల్ యూనివర్సిటీ నుంచి పి.హెచ్. డి. పట్టాన్ని పొందడం అద్భుతావహం. ప్రపంచంలో భౌతిక శాస్త్ర విజ్ఞానవేత్తలకు లభించే అత్యున్నత పురస్కారాలు స్వామివారు పొందారు. న్యూట్రాన్ ను అవిష్కరించి

చిన సర్ జేమ్స్ చాడ్విక్తో లండన్లో కలసి పవిత్రేసి ఆయన మెప్పుడు పాత్రులైనారు. లండన్లోని ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫిజిక్స్ ఫెలోషిప్ పొందారు. యూరప్లో ఇంగ్లండ్లో అమెరికాలో పరమాణు భౌతిక విజ్ఞానాన్ని గూర్చి అద్భుతమైన పరిశోధనలు జరిపారు. అంతర్జాతీయ శాస్త్ర విజ్ఞానాలకు లభించే అత్యున్నత పురస్కారాలు పొందారు అమెరికా దేశపు అత్యున్నత పురస్కారమైన 'మెంటర్ సిగ్నెచైన్' అయినారు

ప్రాచీనకాలంలో కణాదుడు, బ్రహ్మగుప్తుడు అనే వేదాంతులు శాస్త్రజ్ఞులు అణు విజ్ఞానాన్ని ఆవిష్కరించారు. అటు తర్వాత కొన్ని వేల సంవత్సరాలకు స్వామి జ్ఞానానంద గొప్ప శాస్త్రవేత్తగాను పరమోదార పరమాశ్చర్యకర తపస్విగాను మన కళ్ళముందు ఈ శతాబ్దంలో విలసిల్లుట చాలా విశిష్టమైన సంగతి.

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ కాలములో స్వామివారు జాతీయ భావాలను వెల్లడించటం బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి అనాది నమిలి నటించి. ఆయనపై ఈర్ష్య వహించారు. 1947 వ సంవత్సరం భారతదేశం స్వాతంత్ర్యం పొందటంతో పండిత జవాహర్లాల్ నెహ్రూ కోరికపై స్వామి ఢిల్లీలో నెలకొన్న నేషనల్ ఫిజికల్ రీసెర్చ్ అకాడమీలో పరమాణు భౌతిక విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తగా శాఖాధిపత్యం వహించారు. అటు తర్వాత 1954 నుంచి సుమారు 10 సం॥లు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పరమాణు భౌతిక విజ్ఞాన విభాగం అచార్యులుగా, అధిపతిగా ఆ శాఖను అభివృద్ధి భారత అంతర్జాతీయ గౌరవానికి పాత్రం చెక్కుటూ తెలుగువాళ్ళంతా గర్వించవలసిన విషయం.

జ్ఞాన విజ్ఞాన సమన్వయం

జర్మనీలో స్వామివారు శాస్త్ర విజ్ఞానపు ప్రయోగాలు చేస్తున్న సమయంలో సుభాన్ చంద్రబోస్ ఒకసారి వారిని విందు కాహ్వానించారు. పరమ తపస్వి, ఉన్నతోన్నత విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్త. అచార్యవర్యుడు స్వామి జ్ఞానానంద. పది సంవత్సరాల కాలవ్యవధి లోనే స్వామి జ్ఞానానంద పర్యవేక్షణలో ఇరవైమంది వరకు పరిశోధన విద్వాంసులు డాక్టరేట్ పట్టాలను, పొందారంటే ఆ మహనీయుని ప్రతిభ, మేధ ఎటువంటివో అవగాహన చేసికొనవచ్చు.

1965 లో పదవీ విరమణ చేసినా వారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ గౌరవాచార్యులుగా ఉంటూనే పరమాణు భౌతిక విజ్ఞానాన్ని విస్తరింపచేశారు. న్యూక్లియర్ ఫిజిక్స్ పైనా, యోగశాస్త్రం గురించి, వేదాంతం, తత్త్వదర్శనం గురించి స్వామివారు రచించిన గ్రంథాలెన్నో దేశవిదేశాలలో ప్రకటితమైనవి. వర్వేషల్ల రాధా కృష్ణయ్యవంటి తత్త్వవేత్తలు శ్రీ స్వామివారి గ్రంథాలను ఎంతో శ్రద్ధాపించారు. నాన్యతో దర్శనీయమైన ప్రతిదా సమగ్ర స్వరూపం స్వామివారిది. జ్ఞాన విజ్ఞాన సమన్వయం ద్వారా పుడమికిన్ స్వర్గమున కొక్క ముడి రచించిన బ్రహ్మ జ్ఞాని శ్రీ స్వామి జ్ఞానానంద. స్వామివారి మహానిర్యాణం 1969 సెప్టెంబర్ నెల, 21వ తేది.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆదివారం అమబంధం 19-8-1984)

డా॥ అక్కిరాజు రమావతిరావు

శ్రీరామ జ్ఞానమందిర పబ్లికేషన్ లీగ్

గౌరగననూడి వారి అనుమతిని

పరిశిష్టము 2

శ్రీ విద్యారణ్యస్వామి యొక్క జననము క్రీ. శ. 1267వ సంవత్సరము. ఆయన సన్యాసాశ్రమము తీసుకొనికొరదా పీఠము యొక్క అధ్యక్షతను 1331 సంవత్సరములో తన 64వ యేట దీక్షతను వహించి, 1388 సంవత్సరమున తన 120వ సంవత్సరములో సిద్ధి పొందెను. వారి ఆరాధన ఇప్పటికిని ప్రతి సంవత్సరము శృంగేరి మఠమున జ్యేష్ఠ శుక్ల త్రయోదశినాడు జరుపబడును. వారి గురువులు విద్యాశంకరులు క్రీ. శ. 1228 మొదలు 1231 వరకు శృంగేరి పీఠాధిపతిగా ఉండెను. విద్యారణ్యులు కర్నాటక దేశస్థులు. వారి తల్లి శ్రీమతి తండ్రి మాయన. వారి తమ్ముళ్లు శాయనాచార్యుడు (వేదవ్యాఖ్యాత) మరియు సోమనాథుడు.

ఆయన తైత్తిరీయ యజుర్వేదమును భరద్వాజసంహితయును. ఆయన మార్వాచార్యుడు అనియు, మారవాచార్యుడు అనియు మార్వామాత్యుడ, అనియు పిలువబడెడివాడు. వారి సన్యాసినామము విద్యారణ్యస్వామి. ఆయన విద్యా గురువు పండిత సర్వజ్ఞ విష్ణువు ఆయన తన 40-50 సంవత్సరముల మధ్యన వివాహము. ప్రస్తుతము బదామి లేక బాదలీ అని పిలువబడు వటలి యునం అను చాళుక్య రాజు యొక్క మంత్రి యొక్క ఈమారై విట్టియోత్రిని వివాహమాడెను. ఆయన హంపి క్షేత్రములోని.

భువనేశ్వరి గుడిలో గొప్ప తపస్సు చేసెనని వినికిడి. శ్రీ విద్యా తీర్థ అను పేరుతో శంకర పీఠమును, అధిష్ఠించి 1336వ సంవత్సరములో విద్యారణ్యస్వామి విరూపాక్ష స్వామి దేవాలయమునకు పునాదులు వేసెను. బళ్ళారి జిల్లాలోని తుంగభద్రానది యొడ్డున ఆ దేవాలయమును స్థాపన చేసి, బుక్క-భూపతికి రాజ పట్నాది షేకము చేసెను. శ్రీ విద్యారణ్యస్వామి విజయనగరసామ్రాజ్యము యొక్క రాజులకును, రాజకుమారులకును ప్రధానామాత్యుడుగా ఉండెను. బుక్క-భూపతి యొక్క ఆజ్ఞపై శ్రీ విద్యారణ్యస్వామి శ్రీ చక్రప్రచారము చేసెను. ఆ సందర్భమున పై చెప్పబడిన విరూపాక్షస్వామి గుడిమీద ఒక పెద్ద శ్రీచక్రమును తన యిష్టము వచ్చినట్లు నిర్మాణము చేసెను. ఆ శ్రీచక్రములో 8 ఏనుగులను, 8 సర్పములను 8 దిశలలోను, విద్మించెను. ఆ శ్రీచక్రము యొక్క బిందుస్థానమున, సుమారు 2. మీటర్ల పొడవు, గల దాతు-కలకను రూపొందించెను !

విద్యారణ్యుల 8వ సంవత్సరముల శృంగేరి పీఠాధిపత్యకాలములో విజయనగర రాజులకును, రాజకుమారులకును మహామంత్రిగా ఉండెను. ఆ కాలములో విజయనగర సామ్రాజ్యము యొక్క ఖ్యాతి సామ్రాజ్య దేశములలో చాల వ్యాపించి యుండెను.

సామ్రాజ్య దేశస్థులు “విజయనగర సామ్రాజ్యము”, “మరచి పోయిన విజయనగర సామ్రాజ్యము” గురించి, “ఎప్పుడు మరపురాని విజయనగర సామ్రాజ్యము” అను పుస్తకములను వ్రాసిరి.

విద్యారణ్యస్వామి గురువు విద్యా శంకర తీర్థస్వామి అను
అయన భేదరీముద్ర ద్వారమున లంబికా యోగము నవలంబించి
1383వ సంవత్సరము కార్తీక శుక్ల సప్తమినాడు తనమీద ఒక
సమాధి కట్టించుకొని, అందులో జీవ సమాధి తీసికొనెను.

ఆ సమాధి ఇప్పటికిని కొత్తగా నిర్మించినట్లు కన్పించును.
దానియొక్క ముఖమంటపమున 12 స్తంభములను నిర్మించెను.
వాటిపైని సూర్యుడు 12 రాసులలోను తిరుగునప్పుడు ఒక్కొక్క
స్తంభము మీద సూర్యకాంతి పడును. ఆ సమాధి ఇప్పటికిని
కొత్తగా నిర్మించినట్లు కనబడుచుండును. ఈ విశిష్ట నిర్మాణము
ఎట్లు చేయబడెనో చూచుటకును, శోధన చేయుటకును విదేశీయులు
వచ్చుచుందురు. కాని ఎట్లు నిర్మింపబడినదో దాని అంతు పట్టుకొన
లేకపోయిరి. ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞులు గూడ దీనిని వచ్చి చూచిపోవు
చుందురు. కాని దాని అంతు ఎవరికిని చిక్కలేదు.

ఆదిశంకరులు కాశ్మీరు దిగ్విజయము నుండి వచ్చినపుడు
తీసికొని వచ్చిన శ్రీదేవి యొక్క చందనపు విగ్రహమును,
శ్రీ విద్యారణ్య స్వామివారు పంచదాతువులతో చేసిన ఇంకొక
విగ్రహమును స్థాపించిరి. విద్యారణ్యులు స్థాపించిన విగ్రహము
ఇప్పటికిని అక్కడ ఉన్నది.

హంపిలో ఉన్న విరూపాక్ష దేవాలయము ప్రక్కన ఉన్న
2 అడుగుల ఎత్తుగల విద్యారణ్యస్వామి కుడి చేతితో ఉపదేశము
చేస్తున్న విగ్రహమొకటి గూడ ఇక్కడ కలదు.

శ్రీ స్వామి సద్గురు జ్ఞానానంద గ్రంథావళి

1. శ్రీ స్వామి జ్ఞానానంద చరితామృతము (ద్వితీయ ముద్రణం)

ఆధునిక భారతదేశ యోగిపుంగవులలో విశిష్ట వ్యక్తిత్వ భితులు శ్రీ స్వామి జ్ఞానానందం పరివ్రాజకులుగా పరమోన్నత స్థాయి నదిష్టించి, విఖ్యాత విజ్ఞానవేత్తగా అంతర్జాతీయ ప్రశస్తి పొంది జ్ఞాన విజ్ఞాన సమన్వయం చేసిన పరిపూర్ణ తత్త్వ దర్శకులు. గ్రంథములో స్వామివారి తీవ్ర తపశ్చర్యలు, జర్మనీలో వారి శిష్యునిక ప్రవచనాలు, ఇంగ్లండులో అమెరికాలో శ్రీవారి పరమాణు విజ్ఞాన పరిశోధనలు అత్యంతోత్తేజకాలు.

(పుటలు 330) మూల్యం. రు. 25/-

2. "పూర్ణ సూత్రాలు." (ఇంగ్లీషు, తెలుగు, సంస్కృతం)

శ్రీ స్వామి జ్ఞానానంద సద్గురు పాదులు తమ తత్త్వ దర్శనానుభూతులను 560 సూత్రాలుగా సూత్రీకరించిన సంపుటి.

మూల్యం రు. 15/-

3. యోగ దర్శనం ('ది ఫిలాసఫీ ఆఫ్ యోగ')

సద్గురు పాదులు శ్రీ జ్ఞానానంద ఇంగ్లీషులో రచించిన గ్రంథం. ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయంలో ఇచ్చిన విశిష్టాదార్యోపన్యాసం.

మూల్యం రు. 10/-

4. 'గ్లింపెస్' (కవితాంజలి - స్వామి జ్ఞానానంద రచించిన ఆంగ్ల కవితా సంపుటి.

మూల్యం రు. 10/-

లభ్యస్థానం :

శ్రీరామ జ్ఞానమందిర పబ్లికేషన్ లీడ్

గౌరగనమూడి - 534 244

భీమవరం తాలూకా, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్